ITINERARIVM BENIAMINI TVDELENSIS;

IN QVO

RES MEMORABILES, QVAS ANTE QVADRINGENTOS *annos totum ferè terrarum orbem notatis itineribus dimensus vel ipse vidit vel à fide dignis suæ ætatis hominibus accepit, breuiter atque dilucidè describuntur;*

Ex Hebraico Latinum factum

BENED. ARIA MONTANO

INTERPRETE.

3
120
34-9-A-18
BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini,
Architypographi regij.
M. D. LXXV.

34. 9. A. 18

SVMMA PRIVILEGII.

REGIS Priuilegio cautum eſt, ne quis alius præter Chriſtophorum Plantinum, librum hunc, cui titulus eſt, *Itinerarium Beniamini Tudelenſis, &c.* intra octénium imprimat, aut alibi impreſſum in ſuas ditiones importet, venalémve habeat. qui ſecùs faxit, pœna fiſco Regio exſoluenda multabitur: vt latiùs in Regio diplomate expreſſum eſt, Dato Bruxellæ 9. Auguſt. anno M.D.LXXIIII.

Subſig.

N. de Zoete.

ILLVSTRISSIMO DOMINO IOHANNI OVANDO REGIORVM CONsiliorum Indici, & rationum Præsidi summo ac dignissimo, Bened. Arias Montanus S.

SVPERIORIBVS annis Tridenti agenti mihi amici cuiusdã Veneti munere libellus Hebraicus cõtigit Cõstantinopoli allatus, cuius inscriptio erat MAZZAGHOTH BENIAMIN; quem cùm Martino Ayalæ tunc Segobiensium Episcopo, doctissimo pariter ac piissimo viro, neque Hebraicæ linguæ ignaro, ostendissem, vt ad doctorum vtilitatem Latinum facerem sæpissimè monitus fui,

aliis etiam amicis, quibus libelli argumentũ ſignificaui, idem efflagitantibus; quorum tamen deſiderio illo tempore, quòd aliis curis intentus eſſem, ſatisfacere non potui. Cùm verò in hac diuturna mea peregrinatione horas aliquot mihi ad litterarum ſtudia, quas poteram, à ceteris occupationibus ſaltem nocturno tempore ſuffurarer, inter alia opuſcula; quæ meis lucubrationibus expoſui, libellum etiam hunc Latinè vertendum duxi: quem legentibus pretium operæ facturũ ſperabam propter multã & iucũdam regionum & rerum orbis notitiam, quam allaturum intelligo. Eum autem cùm primùm in manibus Latinè reddẽ-

dũ accepiſſem; illuſtriſſimæ amplitudini tuę dedicare conſtitui, non ingratum fore ſperans viro omnium artiũ ſtudioſiſſimo, & propter ſummã eruditionem ac dexteritatẽ cũ eximia nobilitate cõiunctam iſtis quibus fungeris miniſteriis per prudentiſſimum regẽ noſtrũ pręfecto. Cui cũ inter cetera munia illud etiã præclariſſimũ demãdatum ſit ſupremæ cognitionis & gubernationis rerum omniũ, quæ regnis ac ditionibus per totũ Oceanũ ad Regẽ noſtrum pertinentibus cõtinentur; atq. ad hanc curã prudenter atq. ſapienter ſuſtinẽdam geographiæ cõmodiſſima cognitio cõparata tibi antea attento ſtudio conſtiterit: eam quoque

terrarum orbis faciē, quā auctor hic sua tēpestate obseruatam depinxit, cognitu non iniucundam fore certò scio; præcipuè cū breuis libelli lectio sit, & qua maximarum rerum amplitudinis tuæ industria ac diligētia curandarū moles nō possit augeri; labor verò nonnihil recreari possit; nisi me opinio fallit, atque animus meus tā multis annis tibi deuinctissimus, quē vt tibi vir amplissime perspectissimum esse existimo, ita omni ætati nostræ & futuris etiā sæculis (si tātum industriæ meæ exigui fructus durare possunt) volui esse quàm testatissimum. Vale, & Ariam tuum salutari Deo commenda. Antuerpiæ, Idib. Octob. M. D. LXXIIII.

IN ITINERARIVM BENIAMINI

PRÆFATIO.

SINGVLARI quodam Dei munere Hiſpanorum genti tributum eſſe arbitror, vt terrarum orbem, remotiſſimaſq; maris ac terræ vias omnium mortalium audaciſſimè & feliciſſimè percurrant; nulliſq; temporum locorúmve periculis aut difficultatibus deterriti ab incepto vmquam, niſi vel voto vel vitæ peracto curſu, deſiſtant: atque ij qui poſtremas orbis partes habitare cenſentur, tamen ſe in ipſo medio terrarum loco eſſe exiſtimantes, tamquam totius mundi ciues nullum non adeant & penetrent locum, nullibi non verſentur, nulla hominum ceterorum commercia non frequentent. Nam præter quā quòd hoc noſtro ſæculo Europa ferè omnis Hiſpanis vel militibus, vel mercatoribus, vel aulicis viris principibus & principum miniſtris, vel ſtudioſis litterarum referta eſt, multiq; in Aſia, plurimi in Africa negotia habent; antiquis etiam Græcorum, Carthaginienſium atque Romanorum temporibus nulla in expeditione, ex iis quæ memorabiles habentur, Hiſpanum militem defuiſſe conſtat: quòd natio hæc ad ferendos labores, pericula obeun-

da, resq́; gerendas perpetuò strenua atque apta sit, moribus & ingeniis polleat temperatioribus, & ad omniū populorū consuetudinē vel excipiendam & fouendam, si æquiorem experiatur; sin verò duriorem, vel ferendam vel tolerandam apprimè aptis: deinde etiam videndarum & cognoscendarum studio rerum, vt si quæ alia, maximè ducatur; quæ omnia aptos homines ac promptos, atque ad peregrinandum impigros reddunt. His etiam illud accedit, quòd cùm varij vario euentu aliorum regiones adeant & frequentent; Hispani ferè omnes præter ceteros mortales peregrinationibus maximè excoluntur: adeò vt inter hos ij, qui sua, in quibus nati sunt, loca non excesserint, quamquam pij atque boni sint, rudiores tamen & ad gerendas res minus idonei plerumque videantur. Adiuuantur profectò multi ex his lectione & consuetudine eorum, qui multa vel viderunt vel audierunt aut legerunt: sed dici vix potest, quanto discrimine referat inter eos, qui solo priuatæ vitæ vsu, atque eos, qui itineribus faciēdis docti instructiq́; euascre.

His omnibus de caussis illud euenisse arbitror, quod magno diuinæ prouidentiæ atque indulgentiæ argumento, admirabiliq́; beneficio nostra ætate, atque adeò recenti adhuc viuentium hominum memoria Hispaniæ regibus est concessum, vt nostrorum hominum opera remotissimæ, atque multis antea sæculis apud Græcos & Latinos ignotissimæ prouinciæ illæ, quas Americas, Peru &

nouam

nouam Hiſpaniam vocant, aperirentur, & illarum incolæ atque indigenæ ad humanorum morum, noſtræq́; conſuetudinis, atque ad id quod maximi faciendum eſt, hoc eſt ad Christianæ religionis communionem conciliarentur. ad quam efficiendam rem nullus vnquam tantus labor ſuſcipi potuit, vt fructui, qui ex euentu percipitur, par eſſet. Iam verò Luſitanos, qui & ipſi Hiſpani ſunt, & religionis cultores obſeruantiſsimi, rerumq́; publicarum ſtudioſiſsimi habentur; magnam huius laudis partem obtinere nulli hodie totius orbis genti ignotum eſt: quippe quos longiſsima nauigatione per Atlanticum, Aethiopicum & Indicum Oceanũ inſtituta, bellis aduerſum Chriſtianæ fidei hoſtes feliciter geſtis, Orientis totius continentem oram ad Synarum vſque regionem cum inſulis omnibus interiectis, partim virtute bellica ſubegiſſe, partim verò commerciorum & collatorum beneficiorum conſuetudine, ſibi atque Chriſtianis omnibus, qui occidentaliores regiones incolunt, aſſociaſſe manifeſtum eſt. Quiſnam verò apertarum terrarum fructus mortalibus contingere ſoleat, præterquam quod res vſuſq; indicat, in Geographia ſacra abunde eſt à nobis demonſtratum. Huiuſmodi verò varias orbis regiones viſendi & cognoſcendi ſtudium Hiſpanis hominibus fuiſſe, argumento eſt Pomponij Melæ Bætici doctiſsimus liber De ſitu orbis inſcriptus; cui vel deſcriptionum elegantia, vel breuitate atque perſpicuitate, vel ipſa rerum

commemoratione & copia nullus eius[dem] [a]rtis quamuis copiosus atque eloquens auctor, mea quidē sententia, est anteponendus. Sed illud maximè hanc Hispanorum propensionem, diligentiam & felicitatem probat, quòd ex Iudæis etiam (quod hominum genus postquam à Deo repulsum inter ceteros mortales perinde atque captiuum versatur, ad huiusmodi labores timidius, ineptius atque segnius esse solet) nonnulli etiam in Hispania nati & educati hac etiam parte audaciores, flagrantioresq́; extiterint, ídque non sine felici exitu tentauerint: inter quos præter Mosen Nahamani filium Gerundensem doctum virum, vnus quoque Abrahamus Esdræ filius Toletanus, homo philosophus ac medicus eruditissimus, sacrorumq́; librorum sua lingua commentator illustris, fuit; à quo alij atque alij qui editi sunt libri, in aliis atq. aliis terræ prouinciis vel maris insulis conscripti fuisse indicantur. Verùm omnium qui de hoc genere scriptum aliquid reliquerunt, præstantissimum & locupletissimum non solùm auctorem, sed etiam testem et inspectorem Beniaminum Tudelensem ex ea Cantabriæ parte, quæ nunc Nauarra vocatur, virum Iudæum fuisse, liber ab eodem compositus apertè declarat; ostenditq́; neminem vnquam ex Græcis aut Latinis Geographis exstitisse, qui continuato labore & studio tantū itineris inierit & confecerit; huic quippe homini totum ferè terrarum orbem, præter nunc recēs repertas Oceani occidui prouin-

cias

cias, adire & perlustrare, vel saltem totum hoc nostrum hemisphærium peragrare, & peragratum describere contigit. Ille enim Israëlitas omnes, qui per cũctas ferè regiones dispersi sunt, visendi studio ex Hispania ante annos vnum & quadringentos profectus, Galliam, Italiam, Græciam, Macedoniam, Aegæi maris insulas, Phrygiam, Pamphiliam, Armeniam, Asiamq; omnẽ minorem, vtramq; Syriam, Palæstinam & Damascenam, Chaldæam regionem, Arabiam, Persiden & Indiam ad Sinas vsq. Deinde Indici oceani insulas, Aethiopiam eã, quæ vltra Aegyptum est, Aegyptum, Arabiæ solitudines, Siciliam, Germaniam & Bohemiam atque Prusiam notatis itineribus dimensus peragrauit; peregrinationemq; suam adeò breuiter atq. dilucidè descripsit, vt nulli ex antiquis vel arte cedere debeat, vel labore non anteponi iure possit. Additis iis omnibus quæ in locorum vel hominum obseruatione commemoranda videbantur; atque fabularum ab historiis non indoctè notato discrimine cũ opportuna significatione variæ atq. antiquæ lectionis iuxta singulorum locorum commoditatem obseruatæ: quæ cùm in aliis libris, tum præcipuè in sacris scriptis explicandis non vulgari vsui esse possit. Quòd si totum opus, vt ab auctore ipso conscriptum est, nobis contigisset, longè plura, quæ ad variam naturæ rerum cognitionẽ facerent, eaq; plenius & melius quã in hac epitome sunt descripta, haberentur, quæ nunc breue hoc tãtum opusculum

nactis

nactis desiderari necesse est: sed huiusmodi iacturarum exẽpla iam frequenti incommodo conspiciũtur apud historicos aliosq́; auctores, quorum opera cum magno posteritatis damno à quibusdam in cõpendium sunt redacta. Sic Iustinus, sic Florus, alter Trogi Pompeij libros omnes, alter T. Liuij magnam partem, dum in breue cogere studerent, è manibus hominum prorsus abstulerunt: quo fit vt plus inuidiæ quàm compendij huiusmodi abbreuiatorum diligentia lectoribus & veri cognoscendi cupidis afferat. Audio autem huius Beniamini integrum opus in Aegypto apud Iudæos Alexandriæ agentes conseruari; cuius exempli copiam vel principis alicuius liberalitate, vel studiosi cuiuspiam cura in publicum vsum aliquando nobis fieri percupimus, non dubitaturi interpretandi laborem subire, si nostræ id fuerit facultatis; sin minus, non deerunt bona ingenia ad iuuandos mortales nata, quæ id plenius atque melius, quàm nos, præstent. Nobis tamen quoad vita diuino beneficio suppetierit, quidquid opportuni tẽporis nancisci contigerit, ad piorum et studiosorum hominum vtilitatem in bonis litteris, maximè verò in sacris studiis pro ingenij nostri tenuitate excolendis ponere, vota nostra Deo probante, certum consilium est.

PERE-

PEREGRINATIO BENIAMINI FILII IONÆ IVDÆI.

EPITOME narrationum Beniamini filij Ionæ Tudelensis, ex Nauarræ siue Cantabriæ prouincia, qui contentè suscepto itinere plurimis & remotissimis peragratis regionibus eas res omnes descripsit, quas vel ipse conspexit, vel à probatę fidei viris accepit; easdemque in Hispania retulit. neque solùm res huiusmodi commemorauit, sed maximam etiam partem magnorum ac principum virorum (Israëlitarum) qui in singulis locis ab ipso perlustratis morabantur. Hæc omnia demum ipse in Castellæ regionem reuersus populo suo narrauit, anno nongentesimo trigesimo tertio. Ab orbe condito 4933. Nunc agitur 5354.

Fuit verò Beniamin narrationis huius auctor vir prudens & ingeniosus, legis & consuetudinum peritus, veriqùe amantissimus; adeò vt quæcumque dixerit, postea diligenter examinata & explorata cõstantem fidem fuerint promerita. cuius verborum initium sic habet.

DIXIT Beniamin filius Ionæ probandæ memoriæ : Ex Cæsar-Augusta vrbe initio

Cæsar. Augusta. profectus, secundum Iberi fluminis ductum
Tortosa. Tortosam veni; indeq. Tarraconã petij an-
Tarracona. tiquam vrbem à filiis Enac & à Græcis ædificatam; cuius constructionis par elegantia in nullis aliis Hispaniæ regionibus inuenitur. adiacet autẽ vrbs ipsa mari. Inde verò duorum dierum itinere Barchinoniam ingressus fui, in qua Synagoga sacra est sapientibus ac prudentibus frequens, & magnatibus etiam ornata, inter quos Magistri Seseth & Sealthiel & Selomoh filius Abraham filij Hhazzidai felicis memoriæ. Est autẽ parua, sed elegans vrbs ad ipsum maris littus sita, variis negotiatoribus ex omni regione eò cõfluentibus celebre emporium Græcis, Pisanis, Genuensibus, Siculis, Ægyptiis, Alexandrinis, & ex terra Israël, omnibusque finibus illius. Inde verò profectus itinere sesquidiei

Barchinonia.

Gerunda. Gerundam veni; in qua Synagoga parua est Iudęorũ. Illinc trium dierũ itinere Narbonã,
Narbona. quæ vrbs legis antesignana est: ex ea enim proficiscitur lex in omnes regiones; vbi sapientes sunt & magni & suspiciendi, in primis Kalonymos, filius magni ac suspiciendi Theodori bonæ memoriæ, ex semine Dauid recta genealogia, qui prædia & fundos habet à principibus regionis, nullius hominis vim aut impetum metuentia. est etiam imprimis Abraham Synedrij caput, & Machir,

& Iehuda, & alij his pares ſapientum diſcipuli. ſuntque hodie in ea Iudæi trecenti ferè. Inde verò leucis quatuor in vrbem Bidraſch, in qua vniuerſitas eſt ſapientum diſcipulis culta; quorum capita ſunt Selomoh Hhalpetha, & Ioſeph filius Nathanael bonæ memoriæ. Inde verò duorum dierum itinere facto in Tremulum montem, qui Peſſulanus olim, ab incolis nunc Mompelier vocatur, vrbem negotiationi & mercaturæ opportunam, à mari leucis duabus diſſitam, à variis nationibus commerciorum cauſſa frequentatam, Idumæis & Iſmaëlitis ex Algarba, Longobardis, & ex magnæ Romæ regno, atque ex omni terra Ægypti & Iſraëlis, ex omni regione Galliæ & Hiſpaniæ & Angliæ; atque ex omnibus gentium linguis ibidem inueniuntur operâ Genuenſium & Piſanorũ. Sapientum quoq. diſcipuli ibidem ſunt hac ætate percelebres, in primis Reuben Theodori filius, & Nathan Zachariæ filius, & omnium præcipuus Semuel, & Selamias, & Mardochæus, qui iam vita defunctus eſt. Nonnulli inter illos ditiſſimi ſunt & liberales in pauperes; qui cunctis ad ſe venientibus ſubſidium ferũt. Inde paraſangis quatuor eſt Lunel inſignis vniuerſitas Iſraëlitarum legis ſtudio die nocteque vacantium, vbi magnus ille magiſter Meſſulam felicis recordationis

בירש forte Beſiers.

פשו

ארץ אלגרבה

Montis Peſſulani celebritas.

Lunel.

tunc erat cum quinque ſapientibus & diuitibus filiis Ioſeph, Iſaac, Iacob & Aharon, atque Aſſer Phariſæus, qui ſeparatus ab oculis mũdi noctu diuque libris incumbit, ieiunans, & carnium eſu perpetuò abſtinens; idemque in antiquorum ſententiis ac traditionibus apprimè verſatus, & magnus Moſes Niſus, & Samuel ſenex, & Salomo ſacerdos, & magiſter Iudas Medicus filius Thebonis Hiſpani. quicumque verò legis addiſcendæ cauſſa è remotis regionibus veniunt, ab his excepti aluntur & docentur beneficio vniuerſitatis, quæ victum & veſtitum illis ſuppeditat, quãdiu in ſcholis verſari contingat. Sunt autem viri ſapientes & præceptorum obſeruatores, prompti ad ſubſidium afferendum cunctis fratribus ſuis tam remotis quàm proximis. eſt autem ibidem Iudæorum ſynagoga ferè trecẽtorum. diſtat verò à mari altero miliari.

פותייקירש Illinc autẽ quatuor poſt leucas Pothiaquiers eſt magnum caſtrum, in quo quadraginta ferè Iudęi ſunt, & magnum conſiſtorium apud Abrahamum filium Dauidis felicis famæ, virum officioſum, & tũ in diſciplinalibus, tum etiam in ſacris libris apprimè doctum, quem è remotis locis legis addiſcendæ cauſſa complures adeúnt; in ipſiuſque domo humaniſſimè excepti docentur: & ſi quibus ſumptus faciẽdi copia deeſt, ipſe liberaliter in omnem

vſum

vſum ex ſua pecunia erogat; eſt enim valdè diues. ſunt præterea illic docti viri alij, vt Ioſeph filius Menahhem & Benbeneſeth & Beniamin & Abraham & Iſaac filius Moſis laudabilis memoriæ. Inde ad quartam leucam Nogheres oppidũ dictum Burgum Sancti Ægidij, vbi vniuerſitas eſt Iudæorum ferè centum ſapientum, quorũ anteſignani ſunt Iſaac Iacobi filius, & Abrahã filius Iudæ,& Eliezer & Iſaac,& Moſes, & Iacob filius magni magiſtri Leui optimæ memoriæ: diſtat hoc oppidũ tribus miliaribus à mari: ſitumq. eſt iuxta flumen magnum cui nomen Rhodano, quod vniuerſam regionem eam, quæ Prouincia dicitur, præterfluit; ibidẽ verò præcipuè nobilis ac ſuſpiciendus eſt Abba filius Iſaac probandæ memoriæ præfectus à principe Domino. Inde poſt quatuor leucas Arelatum vrbem veni, vbi ferè ducenti Iſraëlitæ ſunt, inter quos precipui ſunt Moſes, Tobias, & Iſaias, & Selomoh, & Nathan magnificus, & magiſter Abba Meri celebris vir. Inde verò tribus itineribus Maſſiliam deductus ſum, vrbem eximiis & ſapientibus viris illuſtrem, duobus collegiis inſignem Iudæorum ferè trecentorum. ex collegiis alterum maris littori adiacet inferius, cui tamquam turris quædam imminet alterum in editiore loco ſitum: eſtque apud illos magnum

נוגרש, בורקיש'ל גיל

רודי

Arelatum.

Maſſilia.

gnum consistorium discipulis sapientum cultum, Simone filio Antolij, & eiusdem fratre Iacobo & Lebaaro, qui primores in superiori collegio habentur: in inferiore verò, Iaacob Pirpsienus diues, & Abraham, & Mair, huiusque gener Isaac, & alter Mair. Est autem vrbs hæc commerciis valdè celebris in maris littore; ex qua nauigio conscenso quatuor
Genua. dierum nauigatione Genuam venitur, vrbem maritimam, in qua erant duo Iudęi fratres, Samuel filius Calaam, & frater huius ex Sephta Africæ vrbe, viri boni. est autem vrbs muris cincta, nulli regi subdita, sed à magistratu gubernata, qui ciuium voluntate & suffragio constituitur. sunt autem in singulis horum domibus singulæ turres constructæ; inter quos si aliquando dissidium accidit, è turribus illis pugnatur. Sunt Genuenses in mari potentes, vtunturque triremibus, quas galeras vocant; hisque varia hostilia loca inuadentes expoliant, captasque prædas domum asportant. bellum autem cum Pisa-
Pisa. nis gerunt. Distant verò à Genua Pisæ duorũ dierum itinere, ingens vrbs, in cuius domibus ferè decem mille turres numerantur ad pugnandum aptæ & instructæ, si quando dissidium aut pugnæ necessitas existat. ciues ipsi omnes strenui, neque regi neque principi alicui parẽtes, sed magistratui ab ipsis creato.
Erant

Erant autem hîc Iudæi ferè viginti, in quibus primi Moſes & Hhaiim & Ioſeph. vrbs ipſa muris non eſt munita; diſtatque à mari quatuor miliaribus, in quod nauigiis deſcenditur per fluuium qui regionem ipſam mediam perlabitur; vrbemque intrat. Inde quatuor poſt leucas Luca eſt magna vrbs, in qua Iudæos quadraginta ferè inueni; atque in his præcipuos Dauid, Samuel, & Iacob magiſtros doctos viros. Inde ſex dierum iter Romam vſque eſt, maximam olim vrbem gentiumque imperij caput. Ibique erant Iudæi ducenti ferè honeſti viri, nulli mortalium tributum pendentes; ex quibus aliqui Alexandri Papæ miniſtri ſunt Pontificis maximi totius religionis Christianæ. erant autem ibidem doctiſſimi viri, in primiſq. Dauid Magnus, & Iehiel Papæ miniſter, iuuenis elegãs & prudens, frequens in domo ipſius, vtpote domus & vniuerſæ rei familiaris præfectus. Eſtque nepos Nathan auctoris libri & commentariorum Aaruch: ſunt etiam Ioab filius Magni Selomonis & Menahem ſynedrij caput, & Iehhiel habitans trans Tiberim, & Beniamin filius Sabthi bonæ memoriæ. Eſt autem bipertita vrbs ipſa Roma, quam Tiberis fluuius interfluit. In priori autem parte fanum maximum eſt, Romanum Capitoliũ dictum, apud quod magni Iulij Cæſaris do-

Luca.
Roma.
Alexander Pontifex maximus III. tempore Frederici Barbarossæ.
Auctor libri Aruch.

mus fuit. Sunt præterea ædificia maxima & opera admiranda vltra cetera quæ in toto terrarum orbe inueniri possunt. continet verò spatium vrbs ipsa, si cultam partem cum excisa & inhabitata coniungas, milliaria quatuor & viginti. Suntque in ea octoginta palatia Regum octoginta à Tarquini regno vsque ad regnum Pipini patris Caroli illius qui Hispaniam ab Ismaëlitis occupatam initio expugnauit. Titi verò palatium extra Romam est; qui à trecentis senatoribus exceptus non fuit, eò quòd in Ierosolymæ obsidione triennium consumpsisset, vnum videlicet annum vltra præscriptum. ibidemque est pars ædis, palatij videlicet Vespasiani, maximæ & firmissimæ structuræ. Est præterea palatium regis Malgalbini, trecenta ac sexaginta palatiola cõtinens ex dierum anni numero, illiusque ambitus, quantum ex ruinis metiri licet, trium passuum millia continet. Fuit autem quondam in illo eodem palatio commissa pugna, in qua cecidere viri numero plures quàm centum mille; quorum ossa ad hodiernum vsque diem in aceruum congesta visuntur. Insculpsit autem Imperator pugnæ illius simulacrum in omnibus ædium lateribus marmoreo lapide, factionibus oppositis innumeris hominum, equorum & armorum, apparatusque bellici imaginibus, vt antiquo-

> Statum ruinarum plurima sunt iam omnino vastata ad materiæ vsum in alia ædificia.

> מלגלבין
> Non satis mihi cõstat quis hic dicatur Malgalbinus. Galbinũ fortasse aut Galienum dixit auctor; sed vitio scriptorum corruptum esse nomen.

antiquorum bellorum monumentum posteritati mirandum relinqueret. eodem loco inuentus est ædificij ordo terræ solo inferior; in quo reperti sunt Imperator,& illius vxor Augusta in soliis compositi, & centum ferè alij homines imperij ministri, omnes arte medica concinnati, vsque in hodiernum diem.

Inuentæque sunt in phano columnæ duæ æreæ, Salomonis regis opus, illa inscriptione in vtraque incisa Hebraicè, SALOMO FILIVS DAVID. Dictum est autem mihi à Iudæis Romæ agentibus singulis annis nona mensis Ab columnas illas sudorem aquæ similem stillare. Est etiam ibi crypta, in qua Titus sanctuarij vasa Ierosolymis allata abscōdisse dicitur. Est etiam crypta altera iuxta Tiberis fluuij ripam, in qua sepulti sunt decem iusti occisi regni (delendi caussa). Vidi etiam quodam in loco Samsonis simulacrū lapideum, globum in manu tenens, & Absalonis filij Dauid,& Constantini illius magni, qui Constantinæ à se constructæ nomen Constantinopolis dedit. Statua equestris ibidem est ex ære inaurata. Sunt præterea structuræ & opera alia, atque monumenta Romæ quæ nemo hominum enumerare possit. Roma profectus Capuam duorum dierum itinere veni, Capua. magnam quōdam à Capi rege, vt ferunt, cōdita, pulchram vrbem, improbandis tamen

aquis, ideoque insalubrem pueris maximè: in qua trecenti ferè Iudæi erant, & in iis sapientissimi nonnulli & percelebres: præcipui verò erant Compassus & Samuel fratres; & Zaken magnus, & Dauid celebris vir, quē principem nostrum alij appellant. Inde autem Puteolos Surrentum olim dictam magnam vrbem, quam Sinsan Hadar-Ghezer condidit, Dauidis regis metu fugatus; in eúque deuectus locum: inundatione verò maris populus illius duabus vrbis partibus obrutus demersúsque est. hodieq. visuntur turres & fora in aquis demersa, quæ in media vrbe quondam fuerant. Eodem autem loco fons scaturit, in quo bitumen inuenitur, Petroleum vulgò dictum, quod ex aquis, quibus innatat, collectum ad medicinæ vsus reponitur. Sunt etiam illic thermæ natiuæ aquis medicatissimis, quæ à variis ægrotantibus salubri vsu petuntur; maximè verò à Longobardis, qui æstiuo tempore remedij quærendi caussa eò veniunt. Illinc profectis quindecim miliarium via sub montibus cōficitur; estque opus à Romulo Romanorum primo rege factum propter metum Dauidis regis Israël, & Ioab Dauidici exercitus ducis summi. idem etiam struxit opus in montibus & sub montibus, vbi nunc Neapolis est, illustris vrbs & munitissima ad mare sita, à Græcis

Puteoli. Surentum. Petroleum. Neapolis. [illegible]

Græcis ædificata. illic habitant Iudæi quingenti ferè, in quibus præcipuè celebres sunt, Ezechias, & Salum, & Elias sacerdos, & Isaac de monte Hor. Inde vnius diei itinere Saler- Salernum.
num deuectus sum, vrbem medicorum scholis illustrem; in qua Iudæi ferè sexcenti erant, in his verò eruditione insignes Iudas Isaaci filius, & Melchisedek magnus vir ex Sipõto vrbe, & Salomo sacerdos, & Elias Græcus, & Abraham Narbonẽsis, & Thimon. Vrbs ipsa à continentis parte murorum opere munita est; altera parte maris littori adiacet, turrimque habet in montis cacumine firmissimam. אמלפי
Inde verò dimidij diei itinere Malfi est, in Malfi.
qua Iudæi viginti ferè erant, in hisque præcipui Hhananeel medicus, & Eliseus & Abuel magnificus. regionis illius incolæ omnes negotiis vacant & mercaturæ, ab agri serendi cura alieni, empta annona viuunt, eo quòd in montibus altissimis in ipsis rupium culminibus habitent: abundant tamen aliis fructibus, vinetis, oliuetis, hortis & pomœriis, omnibus aliis hominibus propter loci situm inexpugnabiles. Inde verò diei vnius itinere Beneuentum distat, magna vrbs, in maris Beneuent.
littore partim, partim verò in monte sita, ibique vniuersitas est Iudæorum ferè ducentorum; horumque præcipui Colonymus & Zerah & Abraham celebres viri. illinc die-

rum duorum itinere in Malchi Apuliæ regione, ſic dicta à PVL, i. fabis; vbi Iudæi ferè ducenti erant; quorum primores Ahhimaghats, & Nathan & Saddoq. Inde verò itinere vnico Æſculum veni, vbi quadraginta circiter Iudæos inueni, in iiſque optimates Contilum & Tſemahh generum eius & Ioſephũ. Inde duobus itineribus Tarnaam in maris littore ſitam, quò loci qui Ieroſolymam religionis cauſſa petunt, congregari ſolent vtpote in portum ad illam nauigationẽ commodiſſimum. Erat autem ibidem vniuerſitas Iſraëlitarum circiter ducentorum, atque in his præſtantiſſimi Elias & Nathan concionator & Iacob. vrbs ipſa magna atque elegãs eſt. Illinc vnius diei itinere eſt Miquoles deuar, quæ ciuitas magna à Gulielmo Siciliæ rege diruta fuit. eſtq. non ſolùm Iſraëlitis, ſed etiam propriis gentibus vacua, omninoq. vaſtata. Inde Tarentum dimidio itinere veni, quæ ditionis Calabriæ initium eſt, à Græcis habitatæ; vrbem magnam, in qua trecenti ferè Iudæi ſunt, nonnulliq́ue ex illis docti, in primis Maali & Nathan & Iſraël. Hinc vno itinere Barnedis in maris littore ædificatam, vbi Iudæi decem ſunt infectores lanarum. Vnde duobus itineribus Ornedo diſtat, ad mare ſita, Græcorum regionis; ibiq. quingenti circiter Iudæi ſunt, quorum præcipui

מלכי Malchi.

Æſculum.

טרנאא

מיקולס דבר

Tarentum.

ברנדיס Barnedis.

Ornedo.

cipui Menahem, Caleb, Mair, Maali. illinc naui conſcenſa duobus diebus Ocropon deuectus fui, vbi Iudæus vnicus erat Ioſeph nomine; atque hactenus Siciliæ regnum eſt. Illinc nauigatione duorum dierum in Lebtan oppidum, quod regni Emanuelis Græci initium eſt; ibique Iudæos circiter centum inueni, quorum capita Selahhias & Ercules ſunt. Inde duobus itineribus Achilon, vbi decem ferè Iudæi, quorum præcipuus eſt Sabthi. Hinc dimidio itinere in Natolicon in oſtio maris ſitam. Hinc Patran vno itinere per mare deueni, vrbem Antipatri Græcorũ regis vnius ex quatuor, inter quos Alexandri vita defuncti regnum eſt diuiſum: viſunturque illic antiqua ædificia maxima. ibidem Iudæi quinquaginta ferè, in iiſq. primi Iſaac, Iacob, & Samuel. Inde per mare dimidio die in Lepantum veni, vbi Iudæi centum circiter iuxta mare habitant, quos anteeunt Gazarias, & Salum, & Abrahã. Inde ſeſqui diei itinere in Cores, vbi Iudæi habitant ducenti ferè, in monte Poras propria habentes prędia, quæ ipſi colunt: inteuſq. primi ſunt Selomoh, Hhaiim, & Iedaia. Inde trium dierum itinere Corinthum veni; trecentoſque offendi Iudæos, quorum anteſignani ſunt Leo, Iacob, & Ezechias. Tertio inde itinere Thebas vrbem illam magnam, vbi bis mille Iudæi

Ocropon. Lebta Emanuelis regus Græcorum initium. Achilon. Natolicon. Patra. Antipater rex. Lepantum. Cores. Poras mons Corinthus. Thebæ.

ſunt artifices optimi purpuræ & coccini in Græciæ regionibus: apud quos doctiſſimi viri ſunt, peritiſſimique repetitionum & diſciplinarum, huius ætatis maximi, inter quos magnus ille magiſter Aaron Cutęus, & huius frater Moſes, & Hhaiah, et Elias Thirthinus, & Iectan; quibus nulli in omni Græcia pares ſunt, prærerquam Conſtantinopoli. Inde itinere vnico Argyropum ad mare ſitam vrbem magnam, & magno ex omnibus regionibus mercatorum numero frequētatam: ſuntque illic Iudæi quaſi centum, præcipuiq. inter hos Elias Paſſeterius, & Emanuel, & Caleb. Hinc iter vnum eſt ad Iabuſteriſam maritimam vrbem, in qua Iudæi centū ferè, Ioſeph & Samuel & Nathania primariis. Inde Robinca vnico itinere diſtat; vbi Iudæi centum ferè, quibus præerant Ioſeph, Eliezer, & Iſaac. Illinc vnius diei itinere in Sinon Potamon, vbi Iudæi ferè quinquaginta; quorum præcipui Salomo & Iacob. Eſtque initium Balachiæ: cuius incolæ in montibus habitant, Balachi dicti, celeritate ceruis pares, qui è montibus deſcendentes prædas agunt, & ſpolia à Græcis auferunt, à nemine hactenus expugnati, pròpter locorum & mōtium in quibus habitant, inacceſſibilem, ipſiſque tantùm peruiam & notam aſperitatē. Neque verò hi Chriſtiani ſunt, neque Iudæi, quam-

Argyropū. Iabuſteriſa. Robinca. Sinon Potamos. Balachia.

-quamquam multi apud eos Iudaicis nominibus appellentur; iactentq́. se Iudæos aliquando fuisse, & Iudæos fratres suos appellent, quos cùm offenderint, exspoliare quidẽ, non tamen occidere, vt Græcos solent: denique nullam apud hos obseruaui religionis formã. Illinc duobus itineribus in Gardeghin me contuli, excisam & vastatam vrbẽ, paucosq́ue retinentem habitatores Græcos & Iudæos. Gardeg̃ina. Hinc in Armilon duorum dierum iter est, magnam vrbem ad mare sitam, Venetis, Pisanis, & Genuensibus, aliisq́. gentibus commune emporium, lato spatiosóque agro: in qua Iudæos circiter quadringentos inueni; horumq́ue primarios Siloh, & Ioseph gubernatorem, & Salomo præcipuum. Armilon. Ex hac vrbe Bissinam vsque integrum iter est, in qua Iudæi ferè centum, primasq́ue in his tenent Sabthai magnus, & Selomoh, & Iaacob. Bissina. Hinc per mare duobus diebus Seleucam appuli, à Seleuco conditam, vno ex quatuor illis regibus, qui post Alexandrum surrexerunt: vrbs ipsa valde magna est, in qua quingenti circiter Iudæi sunt: primusq́ue horum Semuel genti suæ à rege ciuitatis præpositus cũ filiis suis sapientum discipulis, & Sabthai genero eiusdem, & Elias, & Michael. student autem Iudæi illi artibus manuariis, quibus viuunt. Seleuca. Duobus illinc diebus Mitricin veni- Mitricin.

tur, vbi Iudæi ferè viginti: apud quos primi
Sarma. ſunt Iſaias, Machir, & Eliab. Inde in Dar-
man duo itinera conficiuntur, in qua Iudæi
ſunt circiter centum & quadraginta; hoſque
anteeunt Michael & Ioſeph. Ab hac vrbe v-
Caniſthol. nico itinere diſtat Caniſthol, vbi Iudęi viginti
אבירו Alias Habi-ron. ferè ſunt. Illinc tribus diebus iter fit ad * Aa-
bidon, in littore ſitam. & quinque itineribus
Cōſtantina. inter montes confectis Conſtantinam perue-
Iauan, Græci. ni, maximam vrbem, caputque regni Iauan,
quos Græcos vocant, Emanuelis Imperato-
ris regiam, cuius imperio duodecim reges
parent: quorum ſingulis ſingula palatia Cō-
ſtantinopoli ſunt; & turres & regiones; hiſq.
tota terra ſubeſt. Primo ac præcipuo nomen
eſt Aphrippos magnus, ſecūdo Miga Dema-
ſtocos, tertio Rominos, quarto Makdocos,
quinto Alchaſom Magli: ceteri nomina his
Conſtantinopolis. ſimilia habent. Conſtantinopolis vrbis ambi-
tus miliaria octodecim continet, cuius media
pars ſuper mare, altera verò dimidia in conti-
nēte ſiue arida eſt: ſitaque eſt ſuper duo bra-
chia maris ſiue fluminum maxima oſtia, in
quorum alterum ex Ruſſia, in alterum verò
ex Hiſpania vſque aquæ confluunt. Eſtque
frequens negotiatoribus multis ex prouinciis
ac regionibus Babylonis, Senaar, Mediæ, Per-
ſiæ omnibuſque regnis terræ Ægypti, & Ca-
naan, & regnis Ruſſiæ, Vngariæ, & Pſianki,
& Buriæ

& Buriæ, & Longobardiæ, & Hiſpaniæ. Ciuitas ipſa cõmunis & promiſcua eſt, ad quam maritimo ac terreſtri itinere ex omnibus regionibus mercatores confluunt: nullam in orbe parem habet, præter Bagdir maximam illam Iſmaëlitarum vrbem. Hìc celeberrimum templum Sanctæ Sophiæ eſt. Græcorum autem Patriarcha hìc habitat. Neque enim hi Romani Papæ doctrinæ correſpondent. Alia etiam templa ſunt totidem numero quot anni dies. Sed illud maximum theſaurũ habet omni ęſtimatione ferè maiorem ex donariis ac diuitiis per ſingulos annos allatis ex variis regionibus, inſulis, caſtellis, caſtris, & locis, adeò vt nullum totius orbis terrarum templum cum huius diuitiis comparari poſſit. In medio autem templo columnæ ſunt aureæ & argenteæ; candelabra maxima, & laternæ, lampades, & alia ornamenta ex auro atque argento plura quàm dinumerare quiſpiam poſſit. Bagdin.

Templi muris proximus locus eſt ad regios ludos conſtructus, Hippodromus dictus, vbi quotannis per Ieſu Nazareni natalitium diem eduntur magna ſpectacula; oſtenduntúrque ibidem omnes formæ hominum orbis totius omnibus habituum generibus coram Rege & Regina. producuntur etiam in ſpectaculum leones, vrſi, pardi, Hippodromus

asiniq́ue siluestres, qui pugnam inter se cõmittant: & aues quoq. in eundem modum: neque existimo in vlla orbis regione huiusmodi magnificos ludos spectari. At verò Emanuel rex præter illud, quod à maioribus habuerat palatium, alterum sibi ipse construxit ad littus maris, quod Bilbernas vocauit: cuius columnas & muros auro & argento cõflato obduxit; in quo bella omnia à se maioribusq́ue suis gesta insculpsit. Solium autem ibidem sibi parauit ex auro & gemmis: idq́ue aurea corona ornauit supernè pendenti ex aureis catenis; cuius ambitus solio ipsi æqualis est, margaritis & vnionibus distincta, quarum precium homo nemo æstimare queat, tanto splendore, vt nulla admota lampade noctu videantur & luceant. Sunt præterea res aliæ eodem loco innumerabiles, narratuq́ue incredibiles; deferunturq́. in illud palatium quotannis tributa, quibus turres implentur coccinea purpureaq́ue veste & auro; ita vt nullibi terrarum par structuræ atque diuitiarum exemplum inueniri possit. Affirmatur autem ipsius solius ciuitatis vectigal ex foris, portu ac mercatorum tributo collectum, ad viginti millia aureorum in singulos dies accedere. Porrò Græci ipsi regionis incolæ auro & gemmis ditissimi sunt, cultuq́ue incedunt sumptuosissimo, vestibus ex cre-

Bilbernæ Imperatoris Emanuelis palatium.

mesino confectis, intextis auro, aut acupictis, equisque vehuntur regum filiis omnes persimiles. Regio ipsa amplissima, omnium fructuum generibus abundat, frumenti etiam, carnium & vini copiam habet magnam; neque similes his diuitias in terrarum orbe inuenire est. sunt etiam docti, ac Græcarum disciplinarum periti, genioque indulgentes; comedunt & bibunt vnusquisque sub vite sua, & sub ficulnea sua: conducuntque ex omnibus gentium linguis, quas illi Barbaras vocant, milites ad pugnandum cum Soldano rege filiorũ Thogarma, qui Turcæ vulgò dicuntur, eo quòd ipsi propter otium ac delicias imbelles & ad prælia ignaui redditi sint; visique mihi fuerint mulieribus persimiles impotentia quadam deliciarum. Nulli autem Iudæi intra vrbem habitant; exclusi enim ab illis sunt brachio aquarum, atque inter illud & Sophiæ maris brachium aliud conclusi; neque in vrbem venire permittuntur nisi nauigio, idq. negotiorum & commercij caussa. suntque Iudæi circiter bis mille, qui cum magistris congregantur, hoc est sapiẽtum discipulis, inter quos primas obtinent Abtalion magnus, & Abdias, & Aaron Cuspus, & Ioseph Sarginus, & Eliakim gubernator: ex illis quidam artifices sunt vestium sericarum; quam-

Soldanus. Thogarma. Turcæ.

plurimi verò mercatores ſunt, iique ditiſſimi. Nulli autem Iudæo illic equo vehi licet, præter Selomonem Ægyptium medicũ regium, cuius officio Iudæi recreantur; ſuamque captiuitatem ſolantur, quam grauem ſentiunt. oppidò enim inuiſi ſunt Græcis Iudæi omnes nullo bonorum ac malorum diſcrimine; propter coriarios; qui dum pelles conficiunt, impuram aquam in plateas ante ſuas ipſorum portas effundunt: ideoque omnes graui iugo pariter premuntur, atq. in plateis vapulant, & coguntur violenter inſeruire. Verùm Iudæi ipſi diuites, vti dixi, ſunt, viriique boni, ac miſericordes, præceptorumque obſeruatores: qui captiuitatis miſeriam æquo ferunt animo. locus in quo habitant Pera
Pera. dicitur.

Doroſton. Inde duorum dierum nauigatione in Doroſton veni, vbi Iſraëlitarum vniuerſitas eſt circiter quadringentorum, quorum primi
גאליפולי
Galipolis. Moſes & Abias & Iaacob. Illinc Galipolin duobus itineribus, vbi Iudęi ducēti ferè ſunt; horumque præcipui Elias Caphid, & Sabthai Zutra, & Iſaac Migas: ſignificat autem Migas Turrim ea lingua, quæ nunc Græcis materna eſt. Hinc duobus itineribus Calas di-
Calas. ſtat, vbi Iudæi quinquaginta ferè erant; in hiſque præcipui Iudas & Iacob, & Semaias magiſtri. Inde duorum dierum itinere in

Mitylen vnam ex maris insulis delatus, vniuersitates Israëlitarum in locis decem inueni. Illinc tribus peractis itineribus Hichan veni, in qua Iudæi quadringenti ferè erant, quorum capita sunt Elias & Thiman, & Sabthai: ibique sunt plantæ ex quibus mastyx colligitur. Hinc verò post duo itinera Ismos est, in qua trecenti ferè Iudæi habitant: quos Semarias, Ghobadias, & Ioel anteeunt. conueniuntque eò congregationes Israëlitarum complures. Illinc per mare trium dierum itinere Rhodum appuli, vbi Iudæos quadringentos ferè inueni: horumque antesignanos Aba & Hananeel & Eliam magistros. Inde quatuor dierum itinere Dophros distat, vbi cœtus Iudęorum vnà cum magistris est. Sunt præterea ibidem Iudæi quidam hæretici Cyprij, Epicurei, quos Israëlitæ vbique detestátur. At hi profanant Sabbathi vesperum, & obseruant vesperum primi diei.

Mityle. Hicha. mastix. Ismos. Rhodus. Dophros.

Inde duorum itinerum spatio Corkos distat, quæ Edom terræ initium est, eius quæ Armenia vocatur. Estque initium principatus Turi domini montium regis Armeniæ, cuius ditio vsque ad Hhadochian metropolin pertinet; & ad regionem vsque filiorum Thogarma, quos Turcas vocant. Inde verò duobus itineribus Malmistras distat, quæ Tharsis olim dicta est, ad mare sita. Atque ha-

Corcos terræ Edom initium. Armeniæ ditio. Malmistras olim Tharsis dicta.

ctenus filiorum Iauan regnum eſt, qui Græci appellantur. Inde duorum dierum itinere

Antiochia in valle Iaboq.

Antiochia magna eſt ſecundum fluuium Pir in valle Iaboq ſita, qui ex Libano regionis Emath monte defluit. Hanc vrbẽ Antiochus rex ædificauit, cui altiſſimus mons imminet muro vrbis etiam ambitus. In montis autem vertice fons eſt, cui homo quidam eſt præfectus: is per cauas trabes aquam ſubterraneis conductibus in magnatum vrbanas domos immiſſam diſtribuit. Ex altero autem latere è regione montis vrbs fluuij alueo ambitur. Eſtque munitiſſima vrbs ditionis diſſidentium à fide noſtra.

Liga quondam Laodicea.

Sunt verò illic aliquot numero Iſraëlitæ artifices vitri, quorum præcipui ſunt Mardochæus & Hhaim & Iſmael magiſtri. Hinc duorum dierum itinere Ligam me contuli, quondam Laodiceam dictam, in qua ducenti ferè Iudæi ſunt, primique omnium Hhaia & Ioſeph. Inde duobus diebus in Gebal, eadem Baghalgad ſub Libano monte: eſtque

Gebal. Baghalgad.

אלחשישין

proxima nationi illi quam appellant HHASSISSIN, qui non ſequuntur doctriná Iſmaelitarum, ſed cuiuſdam, quem Prophetam eſſe exiſtimant: cuius dicto omnes parent ſiue in mortem, ſiue in vitam. Hunc autem

שיך אלחשישין

vocant Hheich al Hhaſſiſſin: eſtque ſenator ipſorum, cuius imperio ingrediuntur & egrediuntur

diuntur viri omnes montani. Eſt illius ſedes in Karmos dicta vrbe, quæ initium regionis quondam Sehon fuit: habent autẽ religionẽ inter ſe iuxta doctrinam ſenatoris ſui. Suntque in omni loco terrori omnibus; eo quòd reges etiam ipſos ſerra occidant. Horumque ditio ad itinera octo extenditur. Gerunt autem bellum cum Chriſtianis iis qui Franci vulgò dicuntur, cumque rege Tripolis, quæ eadem Trabelos regionis Saam. Accidit autem non multis antè diebus vt Tripolis regione terræ tremore concuſſa multi tum ex gentibus, tum ex Iudæis obruti fuerint, & domorum atque murorum ruinis inuoluti, eodemque tempore perierint etiam in omni terra Iſraël vltra viginti millia hominum. Hinc vno itinere Gebal diſtat, altera illa quæ filiorum Amon terminus fuit; vbi Iudæi cẽtum ac viginti ferè ſunt. Eſtque ditionis Ginotinorum, quorum princeps Gilianus Enbirenu vocatur: repertuſque eſt illic locus templi antiqui filiorum Amon; in eoque idolum filiorum Amon, ſellæ, quæ ſolium dicitur, inſidens. ſimulacrum autem ex lapide eſt, auro obductum; vtrinque autem duo feminea ſimulacra, etiam ſedentia: ante ipſum verò ara, in qua Amonitarum tempore ſacrificia & ſuffitus fiebant. Iudęorum autem qui hîc habitant, primi ac præcipui ſunt Mair,

Karmoz. Franci. Tripolis. Gebal. גינוטין Ginotin.

Iaacob, Semha. Eſtque ciuitas iuxta littus maris, quod in Iſraëlitarum regione eſt. Illinc
Beritus. Beeroth. duobus itineribus Beritum veni, Beeroth quondam dictam, vbi Iudæi quinquaginta ferè ſunt, Salomone, & Ghobadia, & Ioſepho anteſignanis. Hinc vnius diei confecto
Sidon. itinere in Siiadam, quæ Sidon olim, vrbem magnam, vbi Iudæi viginti erant: vnde miliaribus ferè decem, gens quædam eſt quæ cum Sidoniis bellum gerit, genti nomen ip-
Dogziin. ſorum lingua Dogziin, aliis dicti Pagani, nullius religionis aut ſectæ, habitant in montibus, in rupium antris & ſpecubus, nulli Regi vel principi parentes; ſed temerè viuentes inter montes altiſſimos & editiſſimas rupes degunt. itinerum trium protractò ſpatio vſque
Hermon mons. ad montem Hermon. ſuntque inceſtibus infames; matrimonia enim patres cum filiabus ineunt. feſto autem annuo, quod ſollenne habent, tam viri quàm feminæ, omnes ad commune conuiuium conueniunt, ibique vxores inuicem permutant: Aiuntque hi animam, vbi ex boni hominis corpore diſcedere contigerit, in infantis eadem ipſa hora
Palingeneſia geniti corpus migrare. ex mali verò hominis corpore diſcedentem in canis migrare corpus, aut in aliam belluam. Atque ita ſapiunt, ſcilicet vt viuunt. Nulli autem apud hos Iudæi ſunt, ſed nonnumquam artifices & infe-
ctores

ctores veſtium ad hos veniunt artis vel mercaturæ éxercendæ cauſſa; ruſúſque abeunt, humaneq́ue ab his & amanter excipiuntur Iudæi. Porrò natio hæc velociſſima eſt, montibus & collibus percurrendis aptiſſima; à ceteriſq́ue mortalibus inexpugnabilis. Ex Sidone autem itinere vnico diſtat Tyrus noua, elegans vrbs, commodiſſimo portu inſtructa, quem intra ſe continet, admittitq́ue naues inter duas turres vtrinque conſtructas: ita vt ærea catena à publicanis portorium adminiſtrantibus ex altera in alteram turrim extenta, omnis exitus & aditus nauibus per noctẽ præcludatur, nulluſq́ue poſſit aliquid è nauibus ablatum aſportare. Neque exiſtimo vllum portum huic ſimilem in orbe terrarum inueniri. Vrbs ipſa, vti dixi, pulchra eſt; in eaq́ue ſunt circiter quadringenti Iudæi, inter quos aliqui diſciplinalium lectionum periti admodum, imprimiſq́. Ephraim Ægyptius iudex, & Mair ex Carchaſona; & Abraham vniuerſitatis caput. Ex Iudęis ibidem agentibus aliqui naues in mari habẽt quæſtus cauſſa. Sunt illic vitrarij artifices qui vitrum conficiunt Tyrium dictum, præſtantiſſimum, & maximæ in omnibus regionibus æſtimationis. Inuenitur etiam ibidẽ ſaccharum optimum & probatiſſimum. Conſcendentibus Tyri nouæ muros, antiqua Tyrus conſpici-

Tyrus noua. — *Vitrum Tyrium.* — *Saccharum.* — *Tyri antiquæ ruinæ.*

tur mari olim obruta & obducta, distans à noua lapidis funda emissi iactu. quòd si quis scapha aut lintre mare ingredi velit, turres, fora & plateas, & palatia in fundo despicit. Est autem noua Tyrus mercatu publico, ad quem vndique conuenitur, celebris.

Akadi. Ghaco. Asser. Israelis terra

Inde vnico itinere in Akadin veni, quæ Ghaco olim fuit. Asser tribus terminus Israëlitidisque regionis initium, ad mare magnũ sita, insignis portu, quo Christiani omnes Ierosolymam nauigiis petentes excipiuntur, in quem fluuius vrbem ipsam præterlapsus influit, fluuius Cadumim dictus. Suntque illic Iudæi ducenti ferè, in hisque præcipui Sadok & Iapheth & Iona. Inde leucis tribus in Niphas, quæ eadem est Gad operta, maris littori adiacens, cui ex latere vno Carmel mons imminet. ad montisque radices Israëlitarum quamplurimorum sepulcra sunt; inque ipso monte Eliæ prophetæ antrum visitur, iuxta quod Christiani sacellum construxerunt, Sancti Eliæ dictum. In summo verò mõtis dorso vestigium exstat altaris diruti & combusti in diebus Achab, cuius in Eliæ historia illustris fit mentio. Estque aræ illius locus circularis quatuor ferè cubitorum diametro; sub monte ipso ad latus Chison flumen descendit. Illinc leucis quatuor Caphar-Nahhum distat, antiquum retinens no-

Fluuius Cadumim. Niphas. Gad. Carmel. Elias. Achab. Chison flumen. Caphar-Nahhum.

men,locus editiſſimus, qui Carmelũ proſpectu ſuperat. Inde autẽ ſex leucis peractis Cæſareã deueni,quã incolæ Siſeriã vocant;nomẽ illi antiquũ Gad Palæſtinorum; in qua erant decem Iudæi,atque ducenti Cuthæi, hoc eſt Iudæi Samaritæ, quos Samaritanos vulgò dicunt. Eſt autem pulcherrima vrbs,& optima, ad mare ſita, ab imperatore Cæſare inſtaurata & amplificata, deque ſuo nomine Cæſarea dicta. Vnde profectus dimidio itinere Cacõ veni,quę Ceila ſiue Keghila quõdam fuit, in qua nulli Iudæi ſunt. Hinc rurſum dimidio itinere in Sargoreg,quæ Luz ab antiquis vocata eſt; vbi Iudæus vnus tantùm eſt, iſque lanarum infector. Illinc vnius diei confecta via Sebaſten acceſſi,quæ eadem Samaria eſt,in qua Achab regis Iſraël palatium adhuc internoſcitur. Fuit verò muniſſima vrbs in monte ſita, amœna fontibus & riuis aquarum, & hortis, pomœriis, vinetis & oliuetis: nullumque Iudæum habitantem habet. ab hac duabus leucis Nebilas diſtat, Sichem olim dicta, in monte Ephraim; vbi nulli Iudæi ſunt: iacetque vrbs in profunda valle inter Gerizim & Ebal ſiue Hebal montes, in qua Cuthæi circiter centum ſunt,ſolius Moſaicæ legis tantùm obſeruatores(hos, vti dixi,Samaritanos appellant.) habent verò ſacerdotes ex poſteritate Aharon ſacerdotis

Cæſarea. Siſeria. Gad. Cuthæi. Samaritani. Cæſar. Caco. Ceila Keghila. Sargoreg. Luz. Sebaſte. Samaria. Nebilas. Sichem. Ephraim. Ebal.

in pace quieſcentis; qui cum nullis aliis connubia iungunt, niſi cum familiæ ſuæ feminis aut viris, vt genus impermixtum conſeruent: appellanturque vulgò ibidem Aharonitæ: verumtamen ſunt miniſtri & ſacerdotes legis illorum Samaritanorum. Faciunt autem ſacrificia, & incendunt holocauſta in Synagoga quam habent in monte Garizim, citãtes illud quod ſcriptum eſt in lege: Et dabis
” benedictionem ſuper monté Garizim. aiunt
” verò ipſi illam eſſe veram Domũ ſanctuarij: indunt autem holocauſtum in die phaſe & aliis feſtis diebus ſuper aram conſtructam in monte Garizim ex lapidibus per filios Iſraëlis ex Iordane ſublatis. Iactant verò ſeſe ex Ephraim tribu eſſe. Apud hos eſt ſepulcrum Ioſeph iuſti filij Iacob patris noſtri in pace quieſcentis, quemadmodum dictum eſt. Et oſſa Ioſeph quæ à filiis Iſraël ex Ægypto aſportata in Sichem ſunt condita. Carent autẽ hi tribus litteris ע ח ה HE ex nomine Abrahã; Hheth, ex nomine Iishhac; Ghain, ex nomine Iaghacob. quarum loco Aleph, hoc eſt ſpiritum tenuem ſubſtituunt: Hoc ſigno manifeſto arguuntur non eſſe ex Iſraëlis poſteritate ac ſemine, cùm agnoſcant legem Moſis his tribus litteris exceptis, quas ignorant. Obſeruant autẽ ſe à contaminatione mortui, & oſſiũ, & occiſorum, & ſepulcri. moris etiam

his

Aharonitæ.

Sepulcrum Ioſeph.

his est vestes,quibus quotidiè vtuntur, exuere cùm in Synagogam eundum sit, & lauare aquis corpus, aliasque vestes induere in hunc dumtaxat vsum comparatas.Estque hic quotidianus ritus. Est autem Garizim mons fontibus & hortis amœnus: contrà verò Ghebal aridus, saxis & lapidibus plenus, atque inter vtrumque,vti diximus, vrbs ipsa Sichem sita est. Illinc leucis quatuor Gilboagh mons est, quem Christiani Gilboe montem vocant, solo sterilissimo & aridissimo. Vnde quatuor post leucas vallis Aialon aditur, quam regionis incolæ Christiani *Val de luna* appellant; à qua vnius leucæ dimenso spatio in Moriam montem veni ad Garaan Dauid dictum oppidum,vrbem quondam magnam Gibghon siue Gabaon dictam, vbi nulli Iudæi sunt. Inde tribus leucis confectis,Ierosolymam ingressus fui, paruam vrbem,tribus muris munitam, in qua multa hominum gênera sunt, Iacobitæ, Armeni, Græci, & Gorgeri, siue Georgij, & Franci, ex omnibus linguis gentium. Est autem illic domus inficiendis lanis & vestibus comparata, quam Iudæi singulis annis à rege conducunt eo pacto, vt ipsi solummodo eam arte exercere possint. Suntque Iudæi habitantes in angulo ciuitatis sub Turre Dauid, in qua turri supersunt adhuc ex antiquo ædificio muri à maioribus nostris

Garizim mons. Ghebal mons.

Gilboagh. Gilboe.

Aialon vallis. Vallis lunæ. Moria

Garaan Dauid.

Gibghon. Gabaon.

Ierusalem.

Iacobitæ, Armeni, Græci, Georgij & Franci Ierusalem incolentes.

constructi ad altitudinem cubitorum decem ferè ab ipso fundamento. His verò quod superest, Ismaëlitarum est ædificatio. Nullum verò in tota vrbe ædificium illi turri Dauidis firmitudine par est. Sunt autem illic duæ domus hospitales nuncupatæ, quarum habitatores Christiani hospitalarij vocantur: equitesq́. sunt; ex quorum collegiis duobus quadringenti ferè prodeũt ad pugnam instructi: in illisque domibus ægroti omnes eò sese conferentes excipiuntur & curantur, omni necessariarum rerum tam viuis ęgrotantibus & conualescentibus ad vitam, quàm mortuis ad funus copia abundè suppeditata. Appellatur autem secunda illa domus Hospitalis Salomonis. est enim in loco palatij à Salomone quondam constructi. Prodeunt itaque quotidie ex illis quadringenti ad pugnam; hique omnes collegæ sunt iurati & voto adstricti, præter alios cõplures, qui ex terra Francorum & Italorũ eò cõueniunt: spõte suscepto voto, quod vno aut altero anno ibidẽ commorati absoluunt. Est præterea illic maximũ templũ quod sepulcrũ appellant, Iesu Nazareni sepulcrũ, cuius visendi caussa peregrini conueniunt. Habet Ierosolyma portas quatuor, vni nomen Somnus Abrahæ, alteri porta Dauid, porta Sion tertiæ, quartæ Iehosaphat porta. Hæc verò est ante domũ sanctam, quę quon-

Hospitalis Salomonis.

Sepulcrum Iesu.

שנת אברם siue porta Abraham.

dam ſtabat,in qua nūc eſt fanū,Templū Do- *Templum Domini.*
mini dictū,in ipſo ſanctuarij antiqui loco ſi- *עמר בן אלכטאב*
tū:ipſum verò templū Domini nūc dictum, *Ghemar*
maxima quædam & pulcherrima fornix eſt à *Ben Alchetab.*
Ghemar Bē Alchetab exſtructa, à Chriſtianis
nūc celebrata, qui eo loco nullā imaginē aut
ſimulacrū habēt, ſed tantū preces fundendi
cauſſa illud frequentant. E regione verò loci
huius paries eſt cōſtructus vnus ex parietibus
qui fuerāt in ſanctuario,quē nunc Miſericor-
diæ portā vocant: atq. ad hanc portā accedūt *Porta miſericordiæ.*
Iudæi precaturi ante parietē in atrio. Ibidem
etiā Ieroſolymis inquā,in domo quæ fuit Sa-
lomonis,viſuntur præſepia equorū à Salomo-
ne cōſtructa, ædificiū firmiſſimū, lapidibuſq́.
cōſtans maximis.cuiuſmodi fabricæ nullū in
tota terra viſitur exēplum. Exſtat etiā hacte-
nus piſcina illa in qua antiqui victimas ma-
ctabant:atq. Iudæi ſinguli ſuū nomen illic in
muro ſcribūt. A porta Ioſaphat prodeunti-
bus in deſertū populorum dictū itur, in quo
monumētū manus Abſalonis eſt,& ſepulcrū *Manus Abſalonis.*
Vziæ regis, & fons magnus aquarū Siloahh *Sepulcrum Vſiæ regis.*
in torrentē Kedron defluentiū:& iuxta fontē *Fōs Siloahh*
magnū ædificiū à maiorū noſtrorū diebus. in
fonte verò exigua aquæ copia inuenitur: ma-
xima autē hominū Ieroſolymis degentium
pars aquā pluuiā ciſternis priuatis collectam
bibit.Ex valle autē Ioſaphat in montem Oli- *Mons Oliuarum.*

uarũ continuò aſcẽditur. nihil enim inter vrbẽ & montẽ illũ præter hanc vallẽ interiacet.

Mare Sodomiticum.

Ex mõte autẽ ipſo Sodomiticũ mare cõſpicitur: à mari verò illo ad cumulũ ſalis, in quem

Statua ſalis in quam verſa eſt vxor Lot.

Loti vxor cõuerſa eſt, duæ leucæ ſunt. Cõſtat enim adhuc cumulus ille qui à gregibus aliquando lambendo imminutus denuò ad priſtinam creſcit molem: proſpicitur etiam ex Oliuarum monte regio omnis plana illa, quá

Sitim fluuius.

interfluit fluuius Sitim vſq. ad montem Ne-

Nebo mõs.

bo. E regione Ieroſolymæ huius nouæ mons

Mons Sion.

Sion eſt, in quo nullum integrum ædificium viſitur, præter templum vnum Chriſtianorum. Ante Hieruſalem etiam viſuntur tres veluti ſepulcrales domus, in quibus Iſraëlitæ quondam ſepeliebantur; & ſepulcrorum forma adhuc decens & conſpicua eſt, ſed imminuitur indies Chriſtianis lapides eruentibus ad priuatas domorum ſtructuras. Ambitur verò Ieroſolymæ tractus ille magnis mõtibus. Sunt verò in Sion monte Dauidicæ familiæ ſepulcra, & regum eorum qui poſt Dauid ſurrexerunt, ſed locus ipſe ignotus vulgò eſt. Accidit enim ante annos quindecim, vt murus vnus templi, quod in Sion monte eſſe dixi, corruerit, quem Patriarchæ iuſſu templi ſacerdos cùm inſtaurare conſtituiſſet, lapides ex antiquis montis Sion murorum fundamẽtis ad templi inſtaurationem eruendos operis

numero

numero circiter viginti locauit. in hisque erant duo homines fœderis compotes, amici, ex quibus alter alterum die quadam manè in conuiuium priuatum domum secum duxit, atque post ientaculum vnà sumptũ dum ad opus venissent, rogati à præposito operis cur tam serò accederent, responderunt se horam illam compensaturos continuato labore. interea dum alij omnes pransum abirent; idque dum præstarent quod polliciti fuerant, lapide quodam sublato antri ostium inuenientes dixerunt ad inuicem: Subeamus conspecturi an thesaurus hic lateat aliquis. igitur ingressi tamdiu processere quoad accederẽt ad quoddam palatium marmoreis columnis innixum, auro & argento obductum, ante quod mensa erat, in eaque sceptrum & corona aurea: atque hoc erat sepulcrum Dauid regis Israël, ad cuius sinistram Salomonis simili ornatu sepulcrũ, & alia multa aliorum ex Dauidis familia regum Iuda, qui ibidem conditi fuerant. erantque illic arcæ conclusę; quid verò continerent, adhuc hominibus ignotum est. Cùm verò homines illi in palatium penetrare cõstituissent, turbinis spiritu percussi, ex antri ostio in terram exanimati deciderunt. iacuerunt autem eodem loco vsque ad vesperam: cùm spiritu alio rursus excitati, humanæ voci similem audierunt:

Sepulcra Dauid & Salomonis vbi

Surgite, exite ex hoc loco. Illi verò impulsi, atque pauore correpti maximo, trementes exierunt, remq. omnem ad Patriarcham retulere, quam ille Abrahamo cognomento Pio dicto, Pharisæo Constantinopolitano, Hierosolymis degenti, ad se vocato, per eosdē duos homines exponendá curauit; qui rogatus quid sentiret, dixit locū illum esse sepulcrorum domus Dauid destinatorum regibus Iuda.* Postera autem die vterque ex illis hominibus in lecto cubans, & graui præ metu infirmitate laborans domi repertus est, qui nullis conditionibus illuc amplius se ingressuros esse dixerunt, affirmantes nefas esse vlli homini eò quò Deus vetaret, ire velle. Quamobrem Patriarcha iubente locus occlusus est, & opere ab oculis hominum celatus ad hodiernum vsque diem. rem autem hanc omnem ipse Abraham Pius, quem dixi, mihi narrauit.

Bethlehem. Inde duabus parasangis Bethlehem Iudæ distat, cui dimidij ferè miliaris spatio Rachelis sepulcrum proximum est in biuio: estque tumulus constructus lapidibus duodecim iuxta numerum filiorum Iacob; supraque tumulum est testudo quatuor columnis innixa. Porrò tumuli lapides Iudæorum illac (Tumulus Rachel) prætereuntium nominibus multis & variis incisi sunt. Sunt verò in Bethlehē Iudæi duo-

decim lanarum infectores. ager oppidi aquarum riuos, & puteos, & fontes habet.

Hinc leucis sex confectis Hebron veni in plano sitam: nã Hebron antiqua metropolis Hebron.
in monte fuit, sed nunc deserta est. in valle verò ager est in quo est duplicitas, hoc est gemina velut vallicula, ibique sita est vrbs, ibidemq. templum ingens, quod Sancti Abraham vocatur. fuerat autem locus ille Iudæorum synagoga, quo tempore ab Ismaëlitis regio occupabatur. Gentes verò, à quibus postea obtenta est, sepulcra sex in templo construxere nominibus Abrahæ, Saræ, Isaac & Rebeccæ, Iaacob & Lię. Dicunt autem nunc incolæ peregrinis, illa esse patriarcharũ monumenta: offeruntur q. illic pecuniæ. Verùm enimuero Iudæo cuipiã accedẽti, & mercedẽ ianitoribus porrigẽti, spelunca ostẽditur porta ferrea patefacta, quę à diebus antiquis illic adhuc manet. Descenditq. homo inferius lãpade accẽsa in primã speluncã, in qua nihil inuenitur, neq. etiã in secũda, donec tertia subeatur, in qua sex monumẽta sunt Abraham, Isaac & Iaacob, Saræ, & Rebeccæ, atq. Liæ; alterũ è regione alterius: singulaq́, characteribus incisa sunt, nominibusq́. distincta singulorum, hoc modo, SEPVLCRVM ABRAHAM PATRIS NOSTRI, SVPER QVEM PAX SIT, &c. ad idẽ exemplũ. ardet aũt perpetuò lãpas nocte

Sancti Abrahæ templũ.

atque dic in ſpelũca, miniſtris templi oleum & pabulum miniſtrantibus aſſiduè. Sunt etiam in eadem ſpelunca dolia plena oſſibus Iſraëlitarum antiquorum, illuc à familiis Iſraël aſportata, quæ in hodiernum vſq. diem eodem illo in loco manent. In ipſo verò duplicitatis agro antiquæ domus patris noſtri Abrahæ monumenta adhuc extant & viſuntur, & fons ante illam ſcaturit, neminiq́ue licet illic domum ædificare propter Abrahæ obſeruantiam.

Abrahæ domus.

Inde duabus leucis Beth-Gebarin diſtat, quæ Mareſſa dicta olim fuit, vbi tres tantùm Iudæi erant. Hinc quinque paraſangarum itinere peracto in Torondolos Gabraleris veni, quæ Sunam quondam vocabatur, vbi Iudæi trecenti ſunt. Inde leucis tribus Sanctus Samuel de Silo eſt, oppidum videlicet olim Siloh dictum, à Ieruſalem duabus paraſangis diſtans, vbi magnum templum eſt, in eoq́ue ſepulcrum Samuelis prophetæ à Christianis ex Ramatha, quæ eadem Rama eſt, huc tranſlatum poſt exactos inde Iſmaëlitas, oppidumq́ue captũ, vbi antea Samuelis corpus in Iudæorum Synagoga ſepultum cuſtodiebatur. eſt autem nunc, vti dixi, in Silo eximiũ & magnũ templũ, cui nomen eſt ab ipſis impoſitum Sancto Samueli de Silo: & ad hunc vſque diẽ manet.

Beth Gebarin. Mareſſa Vnde Michęæ patria. Torondolos Gabraleris. Sunam. Ramatha. Rama Silo. Samuelis templum.

Inde profectus tribus peractis parasangis versus montem Moria Pesipuam veni, quæ Gibgha Saulis patria est, aliâs Gibgha Beniamin dicta, vbi nulli Iudæi sunt. Tribus deinde leucis Beth-Nobi distat, eadem Nob dicta, sacerdotalis ciuitas, vbi Iudæi duo infectores, in medioque viæ illius duæ illæ rupes sunt Ionathæ memoria illustres, quarum alteri Botsen, alteri verò Sina nomen est. Illinc profectus post tres parasangas veni in Ramas, quæ olim Harama; cuius murorum & ædificiorum pars ab antiquis vsque temporibus manet, idque lapidum inscriptionibus adhuc extantibus confirmatur; ostenduntúrque vestigia & ruinæ ac situs maximæ quondam vrbis, vbi tantùm tres Iudæi nunc sunt. Visiturque adhuc Israëlitarum ager, Israëlitarum sepulcris instructus multis, duorũ miliarium spatio longus. Quinque abhinc leucis est Gapha, olim Iapho, aliis Iope dicta, ad mare sita; vbi vnus tantùm Iudæus, isque lanæ inficiendæ artifex est. Hinc Ebalin vsq. parasangas confeci tres. ea vrbs est quæ Iebna quondam dicebatur, in qua antiquæ scholæ situs adhuc visitur, nullusque illic Iudæus est. Atque hic Ephraim tribus finis erat. Vnde tribus peractis leucis Palmin me cõtuli, olim Asdod, siue Asotum appellatam, Palæstinorum celeberrimam quondam vrbẽ, nunc

Moria Pesipua. Gibgha Saulis siue Beniamini. Beth-Nobi. Nob. Ionathan. Botsen. Sina. Ramas. Harama. Gapha. Iapho. Iope. Ebalin. Iebna. Palmis. Asotus. Asdod.

verò dirutam: in ea nullus Iudæus est. à qua
Ascalona. Ascalona duabus parasangis dissita est. Hæc
Ascalon noua. est Ascalon cognomento noua, ab Esdra sacerdote, in maris littore condita, quæ initio
Benibera. Benibera appellata fuit. Hæc ab antiqua Ascalone Palæstinorum iam quondam vastata parasangis quatuor distat. Est autem noua hæc ingens & pulchra vrbs, multis vndique negotiorum caussa confluētibus hominibus frequens, eo quòd in parte termini Ægypti sita sit. in eaque sunt Iudæi ducenti ferè docti, quibus præeunt Tsamahh, & Aharon, & Salomo. Sunt etiam quadraginta circiter ex iis studiosis qui literales dicuntur, hoc est in sacrorum librorum simplici sententia versati, & Cuthæi, siue Samaritanorum doctrinæ sectatores, quasi trecenti. Est autem illic puteus in media vrbe, quem Ismaëlitica lingua incolæ vocant Bir Abraham Alchelil, hoc est pu-
ביר אברהם אלכליל teum Abrahami maximi, ab Abrahamo apertus Palæstinorum diebus. Hinc Seguram
Seguras. Lud. pertransij, cui Lud antiquum nomen fuit:
Zarezin. vnde sesquidiei itinere confecto Zarezin veni, quæ Iezreghel, vbi magna quædam ædes
Iezreghel. est, in eaque vnus tantùm Iudæus lanarum
Sipuria. Tsipori. infector. Quatuor hinc leucis Sipuria est quondam Tsipori vocata, vbi sepulcra sunt
Hakados. Hhaiia. Ionas. magistri magni illius Hakados appellati, & Hhaiiah qui ascendit ex Babylone, & Ionæ

filij

filij Amithai prophetæ, qui in monte ſepulti ſunt. ac præter hæc etiam plura alia ſepulcra antiqua ſunt. Hinc tribus paraſangis Tiberia eſt ſecundum Iordanem ad lacum, mare Kinereth ſiue Genezareth vocatum, in quem Iordanis influit & effunditur verſus mare ſalis in terrâ planitiei: atque hic locus dictus eſt Aſdoth-hapiſga; & egreſſus inde incidit in mare Sodomæ, quod Mare ſalis dicitur. Sunt verò Tiberiæ Iudæi quinquaginta ferè: in hiſq. primi Abraham vidés & Muchthar & Iſaac. Sunt verò in illo loco aquæ calidæ ab humo ſcaturiẽtes, quas Tiberiæ thermas appellant; ibidemq. eſt ſynagoga Caleb filij Iephune non longè à thermis. complura quoque illic Iſraëlitarum ſepulcra ſunt, celeberrimaque in primis Iohannis filij Zachai, & Ionathæ filij Leui: omnia hæc in Galilæa inferiori ſunt. Hinc duobus itineribus in Timin veni, quæ Tamnatha quondam dicta fuit, inſignis ſepulcro Samuelis Iuſti quod adhuc viſitur, & aliis etiam Iſraëlitarum ſepulcris inſtructa. Illinc poſt integrum iter Ghaſth eſt, Gus Hhaleb quondam dicta, in qua Iudæi circiter viginti. Hinc ſex paraſangis confectis Maran me contuli, cui antiquũ nomen Maron. in ea ſepulcra ſunt Hilel & Samai in ſpelunca cum viginti ſepulcris diſcipulorum vtriuſque, & aliis etiam monu-

Tiberia. Iordanis. Mare Kinereth ſiue Genezareth. Aſdoth hapiſgah. Thermæ. Iohannes. Ionathas. Timin. Tamnatha. Ghaſth. Gus Hhaleb. Maran. Maron. Hilel. Samai.

mentis, vt Beniamin filij Iephat & Iehuda
Ghalma. filij Bathira. Inde sex leucis est Ghalmah ędificio magno sepulcrorũ Isräelitarũ insignis; vbi Iudæi quinquaginta sunt. Hinc dimidio
Kadis. Kades. Nephthali. itinere distat Kadis, quæ eadẽ Kades Nephthalim ad Iordanis ripam, vbi sepulcra antiquorũ sunt Eliezer filij Gharoch & Eliezer filij Azariæ, & Huni cognomẽto Rotundi, & RASBAC & Iose Galilæi. Ibidemq. extat ad-
Barak. Baliiuus, Dan. huc monumentũ Barak filij Abinogham. Ex hoc loco profectus itinere integro in Baliiuus veni, olim Dan dictã, iuxta quã antrũ est vnde
Iordanis caput. Arnon. Iordanis prodit, qui tribus decursis miliaribus Arnon aquas excipit ex Moab finibus defluentis. Ante antrum ipsum ostenduntur vestigia aræ siue statuæ, quam Michæas quidam dicauit, à filiis Dan illis diebus cultæ; nec lõgè etiam locus visitur aræ à Ieroboam filio Nabat erectæ, in qua vitulus ille aureus dicatus fuit. Atque hactenus Israëlis terminus à latere maris posterioris. Vnde duo itinera
נור אלדין Damascus. Damascum vsque confeci vrbem, initium regni Noraldini regis filiorum Thogarma, qui Turci vulgò dicuntur. Vrbs ipsa maxima atque pulcherrima est, muris cincta; regio verò tota hortis & paradisis instructissima, ex singulis lateribus quindena continẽs miliaria. Nusquam aliâs in tota terra fructifera vrbs huic similis visitur: quam duo flumina ex Hermon

ex Hermon monte delapſa beant, Amna & Pharphar. Sita enim eſt vrbs ſub Hermone monte. Amna vrbē ipſam influit, cuius aquę per tubos in omnes magnatū domos, atq. etiā in fora & plateas diducūtur. Eſtq. regio ipſa negotiis omniū terrarū frequens. Pharphar verò vrbē ipſam præterfluēs hortos & paradiſos omnes irrigat. Eſt autē in vrbe Iſmaēlitarū ſynagoga, quā illi Gumagh Dumeſq: hoc eſt Damaſci Moſcheā vocant, cui ſimile ædificium nuſquam terrarū conſpicitur: dicitur autem ab incolis fuiſſe palatium regium Ben Hadad. Eſtque illic murus vitreus magorum opere cōſtructus, foraminibus diſtinctus dierum Solis numero paribus, ita vt ſingulis diebus Sol ſingula foramina ſubiens gradus duodecim horis diei aptatos perābulet, atq. ita tēpus indicet annuū ac diurnū. Sunt autē intra palatium ipſum ædes ſiue balneola ex auro argentoq. conſtructa, in quibus ſolium ſimili materia eſt, magni dolij inſtar, ita vt tres homines lauantes ſimul capiat. Vidi intra palatium pendentem hominis coſtam vnius ex Enakim nouem Hiſpanicorum palmorum longitudine, duorum verò palmorū latitudine: dicitur autē ille fuiſſe ex antiquiſſimis regibus Enac, nomine Abchamaz, vt ex ſepulcri illius lapide inſcripto eſt indicatū: in quo ſcriptum etiam eſt illum in toto orbe

Hermon. Amna Pharphar.

גמע דמשק Congregatio vel Eccleſia Damaſci

Enak.

regnasse. Sunt autem Damasci Israëlitę circiter ter mille, inter quos discipuli sapientum atque diuites sunt. ibidem verò habitat caput Synedrij terræ Israël, cui Esdra nomen est, & frater eius Sar Salom, præfectus Iudicij, & Ioseph quintus ex Synedrio, & Matsliahh caput ordinis prælectorũ, & Mair sapientũ corona, & Sadik medicus. ibidẽ etiã ex literalibus ducẽti ferè; ex Cuthæis verò ferè quadringẽti: inter quos omnes magna cõcordia paxq. est, nõ tamen hæ diuersæ factiones matrimonia inuicẽ coniungunt. Damasco profectus

Galgad. integro itinere Galgad me contuli, quæ eadem Gilead quondam dicta, amplam regionem aquarum fluuiis & fontibus scatentem, hortis atque pomœriis plenam, in qua ex Israëlitis sexaginta circiter sunt. Hinc verò

Salcatha. Salcea. dimidio itinere Salcatha est, quæ olim Saleca

Baghal-Beik vrbs dicebatur. Vnde Baghal-Beik alterum dimidio itinere distat, cui nomen antiquum

Baghala. Baghala fuit, in valle sita sub Libano, à Salomone in Pharaonis filiæ gratiam & vsum cõdita. extatque adhuc palatij structuræ pars, cuius lapides Hispanicos palmos vigenos lõgitudine, latitudine verò duodenos æquant, inter quos nullum omnino intritum est. ferturque vulgò ædificium illud non fuisse hominum manufactum, sed * Asmodæi. Atque in ipso ciuitatis initio fons magnus erumpit,

i. dæmonis cuiusdã cui nimia adscribuntur & superflua.

modi-

mediamque vrbem perlabitur. Eſt etiam Thadmur in deſerto ſita, Salomonis quoque iuſſu ſimili ædificio lapidumque magnitudine conſtructa: eſtque muro cincta, ſola, vti dixi, atque ab habitatione alia ſemota, diſtanſque à Baghala itineribus quatuor. In hac autem vrbe Thadmur Iudæi quater mille ſunt, fortes & ad pugnam prompti atque inſtructi: qui bellum cum filiis Edom gerunt, & cum filiis Gharab, vel Arabibus vulgò dictis, Noraldini regno parentibus: atq. iidem auxiliantur Iſmaëlitis vicinis. Hos autem anteeunt Iſaac cognomẽto Gręcus, & Nathan, & Vziel. Illinc dimidio itinere Kiriathin veni, Kiriathaim quondã vocatam, in qua nulli Iudæi ſunt præter vnum infectorẽ lanarum. Vnde profectus integro itinere Hamath ingreſſus ſum, antiquum nomen retinentem, ſub Libano monte ſitam, ſecundum fluuium Iabok. Accidit autẽ in illis diebus, vt magno terræ tremore concuſſa vrbe vltra quindecim hominum millia vna die perierint: neque plures quàm ſeptuaginta viri fuerint ſuperſtites: quorum præcipuus eſt Ghola ſacerdos, & ſenex pater Galeb & Muchtar. Hinc dimidij diei itinere Siha diſtat, quondã Hhatſor appellata: à qua Lamdin non lõgius tribus leucis remota eſt. Inde duobus itineribus Hhaleb itur, cui vrbi & regioni antiquũ no-

Thadmur. Kiriathin. Kiriathaim. Hamath. Fluuius Iabok. Siha. Hhatſor. Lamdin. Hhaleb.

Aram Sob-ba. men Aram Tſoba fuit: eſtque regia Noraldini regis, intra quam palatium eſt maximo muro cinctum, nulluſque in tota vrbe fons aut puteus aut fluuius eſt: bibuntur verò imbres in ciſternis collecti, quas lingua Iſmaëlitica Algubos vocant. (אלגובס) Hîc ex Iſraëlitis circiter mille & quingenti ſunt, quorum capita ſunt Moſes Conſtantinopolitanus, & Iſraël, & Seth. Hinc verò duobus itineribus confectis, Baalits veni, quondam Pethoran, iuxta Euphratem fluuium, vbi in hodiernum vſq. diem manet turris Balaam filij Beghor (impiorum nomen aboleatur) ad diei horarum rationes ędificata: in illaque vrbe exiguus Iudæorum numerus eſt. Illinc dimidium iter eſt vſque ad Kelagh Geber, quæ Selagh Midbera antiquis fuit, Latinis Petra deſerti. Hanc tantùm retinuere Arabes; poſtquam à Turcis ex ſuis ſedibus & vrbibus vi pulſi, in deſerta confugere. Sunt verò hic bis mille ferè Iudæi, horumque anteſignani Sedekias, Hhaiia, & Salomo. Hinc itinere vno Dakia diſtat, quæ quondam Chalne dicebatur, initium terræ Senaar, quæ media eſt: procurrit inter Turcarum regnum & Sangaſar regionem. Suntque illic ſeptingenti ferè Iudæi, quibus præeunt Zachai, & Nedib, alio nomine SAGI Nehor, & Ioſeph. Eſtque hoc in loco Synagoga ab Eſdra ædificata redeunte ex Babylone

Marginal notes: Baalits. Pethora. Balaam. Kelagh Geber. Selagh Midbera. Petra deſerti. Arabes. Dakia. Chalne. Senaar. Turcæ. Sangha'ar. מאיר נהור l. valdè illu-ſtris.

Babylone Hierosolymam. Inde post itinera duo Hharan antiqua est, in qua etiam similis structuræ synagoga est, eiusdem Esdræ iussu facta: sed is locus, in quo Abraham patris nostri domus fuerat, nullum ædificium continet, ab Ismaëlitis verò religiosè colitur; ab iisdemque precum fundendarum caussa frequẽtatur. Illinc profectis duorum dierum iter peragitur vsque ad locum vnde fluuius erumpit ab incolis Alchabor dictus, idẽ olim Hhabor appellatus, qui in prouinciam Madai siue Mediam procurrit, inciditque in montem Gozen. Ibidem verò Iudæi circiter bis mille sunt. Hinc duo post itinera Netsibin siue Nisibis est magna vrbs, aquarũ fluminibus abundans; in qua sunt Iudæi ferè mille. Vnde duobus itineribus peractis in Gezir Ben-Ghamar venitur, quæ vrbs intra ripas continetur Hidekel amnis, quem occidentales Tigriden vocant, ad radices montiũ Ararat siue Tauri, quatuor miliaribus ferè distans à loco in quo Noë arca quieuerat: illam autem arcam Ghamar-Ben-Alchetab ex montis dorso sublatam, in Ismaëlitarum Moschea vsum translatam adaptauit, cui satis proxima Esdræ synagoga vsq. ad hodiernum diem est, ad quam Iudæi ex vrbe egressi festis diebus precationũ caussa conueniunt. Sunt autẽ in illa metropoli Gezira Gamar-

Hharan.

Alchabor.
Hhabor.

Madai.
Media.

Gozen.

Netsibin.
Nisibis.

Gezir Ben-ghamar.
Hidekel.
Tigris.

Ararat.

Noe arca

עמר
בן אלכטאב
Gamar-Ben
Alchetab.

Ben-Alchetab Iudæi quater mille ferè, primoribus Mubhhar, & Ioſeph, & Hhaiia. Illinc duobus itineribus Al-Mutſal diſtat, cui nomen quondá Aſſur magna fuit, in qua ſeptem millia Iudæorum ſunt: quos anteeunt Zachai haNaſſi ex poſteritate Dauid regis & Ioſeph cognominatus Barhan al pelech, conſiliarius regis Zinaldin, fratris Noraldini Damaſcenorum regis. Atque hæc vrbs Perſiæ regni nunc initium eſt, amplitudinemque illam & magnitudinem antiquam retinet ad Hhidekel flumen ſita, inter quam & Niniuen antiquam pons tantum intereſt: ſed Niniue exciſa funditus eſt: pagi tamẽ & caſtella multa ſunt intra antiqui ambitus ſpatium, à quo ad Adbael vrbem paraſangæ vnius diſtantia eſt. Erat autem Niniue ad Hhidekel ripam ædificata. In vrbe verò Aſſur tres ſynagogæ nunc ſunt prophetarum trium, Abdiæ, Ionæ filij Amithai, & Nahhum Elcuſſei. Inde profectus, tertioque peracto itinere, in Rahaban deueni, antiquis Rehhoboth appellatam, iuxta Euphratem fluuiũ ſitam, in qua Iudæi bis mille ferè ſunt, quorum primores Ezechias & Ahud, & Iſaak habentur. Eſt autem maxima & pulcherrima vrbs vndique muris cincta, apprimeque munita, pulcherrimis hortorum & paradiſorum ſuburbanis inſtructa. In eiuſdem fluminis

Almutſal. Aſſur.

הנשיא i. princeps.

ברהן אל פלך i. aſtrologiæ peritus Arabicè.

Mutſal Perſiæ initiũ

Niniue.

Adbael.

Synagogæ Abdiæ, Ionæ, & Nahum.

Rahaba. Rehhoboth Euphrates.

ripa Karkesia est olim Charchamis dicta, v- Karkesia, Charchamis
nico itinere à Rahhaba remota; in qua quingenti circiter Iudæi habitant, Isaac & Elhhana antesignanis. Hinc duorum dierum itinere Al-Iobar petitur, cui vetustum nomen Pumbeditha fuit, sita in Nahardagha: in qua circiter bis mille Iudæi sunt, inter quos discipuli sapientum non pauci; horum verò antesignani sunt Hen Magnus, & Moses, & Eliakim. memorabilia habentur illic sepulcra Iuda & Samuel magistrorum. Ante vtrumque sepulcrum duæ synagogæ sunt, ab ipsis ante mortem ædificatæ. ibidemque sepulcrum Bestenai Hanassi qui fuit caput transmigrationis, & Nathan, & Neheman filij Papha. Hinc profectus ad Hhardan vsque itinera quinque confeci, in qua Iudęorũ sunt circiter quindecim millia, quibus anteeunt Zachen & Ioseph & Nathanael. Ab hac vrbe duo itinera sunt ad Ghukberan metropolin, à Iechonia rege Iuda ædificatam, in qua Iudæorum decem millia ferè sunt primoribus Iehosuagh & Nathan. Hinc itineribus duobus distat Bagdad magna vrbs, initium regni Caliphæ nomine Amir Almumanim Alghabassi, ex progenie illius quem Ismaëlitæ prophetam suum vocant, qui toti doctrinæ & sectæ Ismaëlitarum præest: atque hoc nomine ceteris omnibus Ismaëlitis regibus suspi-

Al-Iobar. Pumbeditha. Nahardagha. Dux captiuorum ibidem exulantium. Hharda. Ghukbera. Iechonias. Bagdad. Calipha אמיר אל מומנין אל עבאסי i Imperator credentium qui vitã miserè & mæstè degunt

ciendus venerabilisque habetur: præest enim omnibus illis vt summus quidam omnium pontifex. Habetque intra vrbem ipsam Bagdad palatium trium miliarium area constructum, intraque palatium silua omnium terræ orbis arborum generibus instructa est, non solùm fructiferis, sed sterilibus etiam; bestiarum quoque naturis omnibus frequens: in media autem silua maximum stagnum aquarum ex Tigri flumine deductarum. Calipha autem in illa silua animi caussa vel deambulante vel cenante venationes, aucupia & piscationes à ministris exercentur, hunc locum ille petit consiliariorum & principum suorum comitatu instructus. Estque nomen proprium magni huius regis Al-Ghabassi Hhaphtsi, qui valdè Israëlitas amat, linguarū peritus, Mosaicæ legis legendæ studiosus, qui Hebraicè doctus doctè & legit & scribit. is autem sibi hanc religionē indixit, vt nullum vsum capiat vel cibi vel potus, aut vestitus, nisi ex manuum suarum labore: est verò artifex storearum & tegetum elegantissimarum, quas sigillo proprio notatas in forum vendendas præcipuis ministris suis tradit: eas verò magnates terræ emunt, illiusque quæstus pecunia ipse sibi victum parat: est autem probis moribus vir & fidelis, suoque ritu religiosus, humanissimeque salutat & alloqui-

אלעבאסי· חאפצי· Alghabassi Hhaphtsi. i. demissi obseruatores.

tur

tur homines omnes. At verò Iſmaëlitis non licet illum intueri. Peregrini autem, qui ex remotiſſimis regionibus domum illam celebrẽ Meka dictam, in terra Æliman ſitam petunt, hâc iter faciunt Caliphæ ſalutandi ſtudio; ingreſſique in palatium clamant, Domine noſter Iſmaëlitarum lux, legiſque noſtræ iubar, oſtende nobis faciei tuæ ſplendorem: quorum verbis ipſe non intendit animum. Tum verò principes familiares ac miniſtri ipſius eundem huiuſmodi oratione petunt: Domine noſter, expande pacẽ tuam ſuper homines hos ex remotis regionibus huc venientes, quos mirabilis cupiditas impulit confugiendi in vmbram decoris tui. Eadem igitur hora ille veſtis ſuæ alam ſublatam è feneſtra demittit, quam peregrini adeuntes religiosè exoſculantur. auditoque huiuſmodi reſponſo ex vno illorum familiarium principum, Ite in pace; iam quippe Dominus noſter Iſmaëlitarum lux excepit & dedit vobis pacem. (exiſtimatur enim ab his tamquam ille quem ipſi ſuum Prophetam prædicant.) redeunt itaque in patriam vnuſquiſq. ſuam lætiſſimi, poſtquam hoc modo dimiſſi huiuſmodi principis oratione fuerint: ac domum redeuntes, à fratribus, conſanguineis & familiaribus atque neceſſariis veſtium exoſculationibus excipiuntur. Singulis autem

Meka.
Ælimam.

princi-

principibus iis, qui Caliphæ inseruiunt, singula sunt palatia intra illam maximam regiá, singuli tamen ferreis catenis vincti incedunt, atque singulis horum ædibus præfecti sunt custodes obseruantes, ne quis aduersus maximum illum regem nouarum rerum aliquid tentet. Accidit enim semel, vt ipsius fratres aduersus eum coniuratione inita vnum alium quempiam ex ipsorum numero præficerent; quamobrem ipse decreto sanxit, vt singuli gentilitiæ ipsius familiæ filij catenis ferreis vincirentur, ne iterum eiusmodi aggrederentur facinus aduersus maximum regem. Verùm vnusquisque versatur in priuata aula amplis honoribus cultus, habetque vrbes, oppida & regiones, ex quibus per quæstores allata tributa & vectigalia quotannis accipit. exercent auté conuiuia, & genio per totá vitá indulgent. Sunt verò in illo maximi regis palatio admirandæ magnitudinis ædificia, & columnæ ex argento & auro & penetralia his metallis obducta, & omnibus gémarum & vnionum generibus exornata: quo palatio ille semel in anno tantum prodit eo festo vel paschate quod ab ipsis Ramadan dicitur. concurrit autem frequens hominum turba ex variis & remotis regionibus ad illam diem ipsius faciei videndæ caussa. vehitur verò ille mula regiis vestimentis ex auro & ar-

Ramadan pascha. Ismaelitaru; à רמד i. cinere videtur deductum.

gento

gento contextis indutus, caput cydari ornatus incomparabilis pretij lapidibus ſplendenti: ſuper cydarim verò nigrum ſudarium geſtat, quo geſtamine ſeculi huius verecundiam profitetur; ac ſi diceret: Hanc maximá quam conſpicitis amplitudinem tenebræ obſcurabunt in die mortis. comitantur præterea ipſum Iſmaelitarũ magnates omnes pulcherrimis culti veſtibus, equiſque inſidentes principes Arabiæ, principes Mediæ & Perſidis, principes regionis Tuboth, quæ ab Arabia trium menſium itinere diſtat. Prodit autem ex regia ſua ad magnam quam vocant precationis domum in porta Boſra ædificatam: illa enim illis maxima precationis domus habetur. Porrò tam viri quàm feminę, omnes qui illum diem celebrant, purpureis & ſericeis indumentis veſtiti ſunt. Inuenias etiam per vias & plateas cunctas omnia inſtrumentorum, canticorum, ſaltationum genera ipſo prætereunte ludentia. atque ipſe Calipha maximus rex ab omnibus ſalutatur huiuſmodi vocibus: Pax ſuper te Domine noſter Rex. Ipſe, inquam, ſuam ipſius veſtem exoſculatur, qua interdum, interdum verò ſola manu protenſa pacem & ſalutationem illis ſignificat. atque ita vſque ad precationis atrium incedit, vbi turri lignea conſcenſa ex ſuperiori loco legem ſuam pro concione interpretatur.

Arabia. Perſis. Tuboth. Boſra.

terpretatur. Tum verò Ismaëlitarum sapientes consurgentes illi fausta omnia precati gratulantur, magnitudinem & pietatem eximiá multis exemplis perspectam, quá perpetuam ipsi optant. Hanc verò gratulationem ceteri omnes promouent, respondentes amen. Deinde verò ipse illis omnibus benedicit. mox camelus adductus ab ipso iugulatur: hoc enim paschale conuiuium illis habetur. ex cuius carne principibus illis ministris suis particulas distribui iubet degustaturis mactationé ab ipsorum rege sancto factam; quo illi dono valde lætantur. Hisque suo ritu peractis, ab illa precationis domo discedunt. Redit auté Rex alia via quàm venerat secundum Tigris fluuij ripam ipse solus. nam ceteri principes ac ministri nauigiis per fluuiú vecti redeunt ante illum, donec ingrediatur in regiam. obseruatur autem via illa diligéter toto anno per custodes, ne quis fortè eò loco ingrediatur, qui pedú illius vestigiis sacer est. Toto ipso deinceps anno intra regiá continetur nusquá aliò egressurus. Est auté ipse puris moribus, atq. iuxta suá illá sectá iustus & pius. Cóstruxit verò palatiú vltra fluuiú in ipsa ripa brachij cuiusdá Euphratis fluminis, qui ex altero vrbis latere fluit, in quo magnas domos ædificauit, & fora, atque etiam xenodochia, ægrotantibus pauperibus curandis idonea:

nume-

numeranturq. ibidem ſexaginta ferè medicorum apothecæ, omnibus neceſſariis aromatum, medicamētorum & aliarum opportunarum rerum generibus ex regia domo allatis abundè omnes inſtructæ. Exhibetur itaque ægrotantibus cunctis eò deductis regio ſumptu quidquid ad medicinam & victum atque integram curationem commodum eſſe cenſetur, donec confirmari contingat. Eſt præterea eodem in loco palatium quod DAR ALMARAPHTHAN vocatur, hoc eſt, domus miſericordiæ, furioſis omnibus in regione inuentis includendis, vinciendis & curandis deſtinatum: quorum ſinguli ferreis compedibus ligantur, donec ad mentem redeãt: tunc enim ſinguli in domum ſuam reuerti permittuntur, curantibus id & examinantibus per ſingulos menſes viris, quibus id muneris à rege demandatum eſt. Hæc omnia eleemoſynæ ac beneficij cauſſa à rege illo inſtituta ſunt conferendi communiter omnibus eò venientibus, qui vel inſania vel alio morbo laborent. eſt enim, vt diximus, ingenio miſericordi & humano, bonæque mentis. In eadem autem vrbe Bagdad dicta Iudæi circiter mille ſunt, in ſumma pace & quiete agentes, & honeſtè valdè tractati ſub manu regis illius Magni cognominati; inter quos doctiſſimi viri aliqui ſunt Synedriorum primarij, in

דאר אל מראסתאן

 Moſaicæ

Moſaicæ legis ſtudio apprimè verſati. Sunt verò ibidem Synedria decem, quorum maximi caput eſt Semuel filius Heli: deinde verò aliorum Synedriorum capita ſunt, Gaon Sagan Leuites ſecundi: tertij verò, Daniel Sod: quarti Eliezer Hahhaber: & Eliezer Ben Tſamahh caput ordinis, qui à Samuele propheta originem ducit, & cum fratribus ſuis muſicis inſtrumentis doctè ludit, hoc eſt pſalteriis eadem arte quę domo ſanctuarij adhuc ſtáte in vſu erat; hic eſt caput Synedrij quinti: Sexti autē Hhaſadias flos ſociorum: Haggæus Hanaſſi ſeptimo præeſt Synedrio: Octauo Eſdras: Nono Abraham cognomento Abutahar: Decimo atque vltimo Zachæus Ben Baſathnai. Hi omnes vacantes dicuntur, eò quòd nulli alij rei operam dent, præterquā adminiſtrandæ ſocietati. Exercent autem iudicia, iuſque dicunt omnibus ad ſe venientibus Iudæis illius regionis cunctis hebdomadæ diebus, præter ſecundum diem, quo cuncti conueniunt coram magno Samuele Synedrij capite Iacobidarum decore, qui vnà cum decem illis vacantibus, Synedriorumq. capitibus omni petenti ius dicunt. Omnium tamen horum ſupremus eſt Daniel filius Hhaſdai appellatus Captiuitatis caput, cui Genealogiæ liber eſt à Dauid vſq. deductus. Hic à Iudæis Dominus noſter appellatur, atque

Captiuitatis caput, quis & qualis.

que Captiuitatis caput. Idemque ab Ismaëli- סיידנא בן דוד
tis Sidna Ben Dauid, id est dominus noster filius Dauid, dicitur. habetque magnam auctoritatem in omnes Israëlitarum congregationes sub manu Amir Almonin Ismaëlitarum domini: cuius hoc decretum fuit ad posteritatem etiam suam pertinens, addito ac tradito etiam sigillo auctoritatis in omnia Israëlitarum collegia quæcumque intra legis suæ ditioné continerentur, cui honoris caussa omnes homines tá Ismaëlitas quàm Iudæos assurgere salutemque dicere iussit, & cuiusuis etiam factionis gentes; ei qui secus fecerit, centum plagarum mulcta esto. Hic verò cùm magnum regem visurus prodit, magno equitum ex Iudæis & Gentibus comitum numero stipatur. præcone præeunte his verbis: Expedite viam Domino filio Dauid, vt dignum est; idque ipsorum lingua clamát. Ipse auté equo vehitur sericeis vestibus acuq. pictis indutus: caput cydari magna ornat, super cydarim sudarium album, super sudarium torquem gestat. Atque collegia omnia Israëlitarú regionis Senaar & Persiæ & Char- Regio Senaar.
san & Seba, quæ nunc Aliman dicitur & Diarbeich, & omnis Mesopotamiæ regionis, & Persia Charsan.
prouinciæ Kut, cuius incolæ in Ararat mon- Seba quæ & Aliman, & Diarbeich. אלימן ודיארביך
tibus habitant, & regionis Alaniæ, quæ mótibus circumcluditur altissimis, nullum ha- Alania.

bent acceſſum aut exitum præter ferreas portas ab Alexandro conſtitutas; in qua gens illa Alan. dicta habitat: regionum præterea Siciæ & omnis terræ Thogarmin vſque ad montes Aſna,& Gerganæorum prouinciæ vſque ad Ghihon flumen. ſunt verò Gerganæi iidem qui Gergaſæi populi, nunc Chriſtiani, & vſque ad portas regionum atque terrarum optimarum; vſque ad Indiam, inquam, harũ omnium regionum collegia ex huius viri captiuitatis principis facultate & poteſtate caput ſibi & miniſtrum ſingula eligunt: qui delecti ad hunc veniunt auctoritatem & manuum impoſitionem accepturi: eidemque dona & munera ex omnibus terræ finibus deferuntur. Sunt verò huic meritoriæ domus ſiue publicæ, quas Fondacos vocant: ſunt horti & pomœria Babylone atque prædia complura à maioribus ſuis hereditario iure accepta; nemo autem hominum quidquam ab illo aut rapere aut auferre audet. Habet idem meritorias & negotiationis domos in vſum Iudæorum. ex foris etiam & ex mercatoribus terræ tributum certum quotannis capit, præter id quod è remotis regionibus allatum accipit. Ditiſſimus itaque eſt, & tam in ſacris quàm in doctrinalibus libris diligenter verſatus ac doctus: paſcit verò multos ex Iſraëlitis quotidiano conuiuio.

Sicria. Montes Aſna. Gerganæi, qui & Gergaſæi.

Quo verò tempore huius familiæ vir aliquis constituitur in Caput captiuitatis, magnam pecuniæ vim profert & donat regi ipsi primùm, deinde principibus & magistratibus. Eo autem die quo rex illi manum auctoritatis & principatus concedendi caussa imponit, paratur secundus regis currus & insternitur ascensuro; atq. à regia in propriam domum deducendo magna cum pompa atque cantù & tympanorum tibiarumque sono & strepitu. Ipse verò manuum impositionem exercet erga Synedrij viros. Sunt autem illius metropoleos habitatores Iudæi sapiẽtum discipuli, ac perquam ditissimi: atque synagogæ octo & viginti numerantur in ipsa Bagdad vrbe, & in Patech siue suburbano quod trans Tigrin est. Interlabitur enim flumen metropolim ipsam. At verò magna illa synagoga, quę ad illum virum Captiuitatis caput pertinet, marmoribus constructa est, variis & elegantissimis omnium colorum auro argentoque exornatis. in ipsis verò columnis Psalmorum versus aureis litteris incisi leguntur. Ibidem porrò ante arcam ordines subselliorũ decem sunt marmoreis gradibus distincti; in quorũ supremo Caput captiuitatis cum Dauidicæ familiæ primoribus considet. Est autem metropolis ipsa magna, in qua etiam ciuitas castelli instar continetur, millium trium am-

Creandi Caput Captiuitatis ritus.

Synagogæ 28. in Bagdad.

bitu munita. regio palmetis, hortis & pomœriis abundat totius terræ Senaar elegantissimis, & generosissimis; omnium regionum mercatoribus & negotiatoribus frequens est, alitq. viros doctos & philosophos, omniumq. mathematicarum artium, diuinationum & incantationum studiosos. Inde profectus duobus itineribus in Gehiagan veni, cui nomen antiquum Resen fuit vrbi quondam magnæ atque percelebri, in qua Israëlitæ quinquies mille ferè sunt; habentque synagogam magnam cũ cœmiterio synagogæ proximo: & in cœmiterio speluncam doctorum quorundam antiquorum sepulcris insignem. Hinc vno itinere Babel illa antiqua distat triginta miliarium spatium complexa, iamq. funditus euersa, in qua Nabuchodonosoris regiæ ruinæ adhuc visuntur, hominibus inaccessibiles propter varia & malefica serpentum draconumque ibidem degẽtium genera. ab his ruinis non plusquàm viginti millibus passuum distantes habitant Israëlitarum viginti millia, qui in synagogis preces fundunt; in quibus præcipua est illa Danielis superior antiqua contignatio quadris lapidibus lateribusque constructa, eademq. materia tẽplum & palatium Nabuchodonosoris & caminus ignis ardentis, in quem Hananias, Misaël & Azarias coniecti sunt. Atque omnia

Gehiaga alias Resen.

Babel.

Nabuchodonosoris regiæ ruinæ.

Caminus ignis ardentis, in quem cõiecti fuerunt Hananias, Misaël & Azarias.

omnia hæc in valle cũctis notissima visuntur. Inde ad Hhilan miliaria quinque peraguntur, vbi Israëlitarum decem ferè millia sunt, in quatuor synagogas diuisa, ex quibus vna Mairi ibidem sepulti fuit: cui proxima etiam sunt sepulcra magni Zegbiri filij Hama & magni Maari: conueniuntque eodem Iudæi quotidie precationis caussa. Illinc quatuor miliaria sunt ad turrim quam diuisionis filij ædificare cœperant, quæ eo genere laterum construebatur, quod Arabicè Lagzar vocatur. Fundamenti longitudo duo ferè miliaria continet, murorum verò latitudo ducentorum quadraginta cubitorum est: vbi verò latissima, centum cannas continet. inter denarum cannarum spacia viæ sunt in spirarum formam per totum ædificium productæ; quibus conscensis è supremo loco agri prospiciuntur ad miliaria viginti. quippe regio ipsa latissima ac planissima est. Atqui ædificiũ hoc igni de cælo quondã tactũ atque ad infima vsq. excisum est. Hinc dimidio itinere Naphahh est, vbi Iudæi ducẽti ferè sunt: ibidemque synagoga est magni illius Isaac, cognomento Naphhæi, qui è regione sepultus est. Inde tribus leucis Ezechielis Prophetæ synagoga est, secundum Euphratẽ fluuium; atque in eodem loco è regione synagogæ turres numero sexaginta; interq. singulas turres

Hhilan. Turris Babel. לאגזר Hispanicè Mazari. Naphahh. Ezechielis prophetæ synagoga.

ſingulæ quoq. ſunt ſynagogæ,atq. in ſynagogæ atrio arca eſt ; & poſt ſynagogá Ezechielis filij Buzi ſacerdotis monumentū ſub magna & pulcherrima teſtudine à Iechonia Iudę rege cōſtructa vnà cū triginta quinq. millibus Iudęorum,qui illum ab Euilmerodak ex carcere liberatum ſecuti ſunt. Eſtque locus hic inter fluuium Cobar & flumen Euphratem. Atque in muris ipſis Iechonias & qui cum eo venere,inciſi ſunt; Iechonias primus , poſtremus verò Ezechiel. Eſtque locus hic ſanctus ad hunc vſque diem. eoque loci certo tempore multi precationis cauſſa conueniunt, ab initio anni ad expiationum vſque feſtū : ibidemque lætiſſimos agunt dies. Atque princeps ille vir , quem Captiuitatis caput nominant , cum aliis Synedriorum capitibus huc etiam ex Bagdad veniunt,omneſque in agro illo commorantur ad viginti duo miliaria variis locis tentoria figentes. Aduениunt pręterea mercatores Arabes , celebranturque nundinæ frequentiſſimæ. Producitur autem hoc tempore liber magnus auctoritate atque antiquitate celeberrimus ab Ezechiele conſcriptus Propheta,in quo expiationis die legitur. Atque ſuper Ezechielis ſepulcrum lápas perpetuò ardet nocte atque die ; ex quo primùm ab ipſo eodē propheta incenſa fuit, cui fila & oleum diſpenſantur ac temperantur

Cobar fluuius.

tur assiduè. Est etiam ibidé magna quædam sancta ædes, plena libris conseruatis, tam à domus primæ quàm à secundæ tempore. estque moris & fuit, vt qui liberos non habuerint, eo loco suos libros consecrarent. Nuncupantur præterea vota eo loco exoluenda à Iudæis in Media & Persia habitantibus. Ismaëlitarum quoque principes viri huc confluunt precationis caussa, apud quos magna est Ezechielis prophetæ auctoritas & reuerétia, cuius loci nomé illorum lingua Dar melihha, hoc est congregationis domus: codemque Arabes omnes precationis caussa veniunt. ab hoc loco ad dimidium miliare Hananiæ, Misaël & Azariæ sepulcra cum singulis magnis & pulchris fornicibus visuntur. Quamquam verò bellum in regionibus illis accidat, nemo mortalium est qui hæc loca vel violare vel tangere audeat; neque ex Iudæis neque ex Ismaëlitis, propter Ezechielis prophetæ reuerentiam. Inde trium miliarium via conficitur ad Alkotsonath vrbem, in qua trecenti ferè Iudęi sunt, ibidemque sepulcra magni Papha & Huna & magistri Ioseph Sinæi & Ioseph filij Hhama. Atque è regione singulorum singulæ synagogæ sunt, in quas Iudæi quotidie precationis caussa conueniunt. Hinc in Ghein Saphta leucæ tres sunt, vbi Nahum Elcusæi prophetæ se-

דארמליחא i. domus refugij.

Sepulcra Hananię, Misaëlis & Azariæ.

Vrbs Alkotsonath.

Ghein Saphta.

Caphar-le-paras pulcrum eſt. Inde vnum iter eſt ad Caphar le-Paras locum illuſtrē ſepulcris Hhaſſidai, & Ghakiba & Duſa. Illinc itinere dimidio Capharmehamidbar. Capharmehamidbar diſtat, vbi magiſter Dauid & Iehuda & Kuberia & Sehora, & Abba ſepulti iacent. Inde vnum iter in fluuium Liga eſt, vbi Sedechiæ regis ſepulcrum eſt magna fornice ornatum. Hinc vnum iter ad Kupha vrbem Iechoniæ regis monumento inſignem magni operis, cui è regione ſynagoga ædificata eſt; ſuntque hoc loco Iudæorum ferè ſeptem millia. Inde verò ſeſqui-itinere Suria eſt, quam antiqui Matha Mahhaſia vocarunt, in qua Captiuitatis capita & Synedriorum primores initio fuere, ibidem verò ſepulti ſunt magni viri Sarica & eiuſdem filius Haai & Saadias Piiumi & Semuel filius Hhophni ſacerdos & Sephanias filius Chuſſi filij Godoliæ propheta, cum pluresque alij ex capitibus captiuitatis principes familiæ Dauid & Synedriorum primates: qui illic commorati ſunt initio ante exciſionem. Hinc duo itinera ad Sephithib conficiuntur, quæ in Nahardagha ſita eſt. Inde verò ſeſqui-diei iter in Elnachar eſt, quæ eadem Púbeditha ad Euphratis ripam ſita, vbi ſynagoga viſitur illius qui antonomaticè Rab dictus eſt, & Samuelis, iuxta quam etiam ipſorum monumenta ſunt. Illinc via per ſolitudines

Margin notes: Caphar-le-paras. Capharmehamidbar. Liga fluuius. Sedechiæ ſepulcrum. Kupha. Iechoniæ ſepulcrum. Suria. Matha Mahhaſia. Sephaniæ ſepulcrum. Sephithib. Nahardagha. Elnachar. Pumbeditha

facta regio Seba petitur, quæ nunc terra Aliman dicitur, regioni Senaar à ſeptentrione confinis, cuius tractus vnum & viginti itinera continet per ſolitudines facienda: atq. in hac regione Iudæi illi habitát qui Recab filij appellantur, alio nomine viri Theima. eſt enim Theima illorum ditionis initium, quos núc Hanan Hanaſſi gubernat. Eſt autem vrbs ipſa Theima magna & frequens. Horum regio inter montes, qui ſeptemtrionales dicuntur, ſedecim dierum itinere protenditur; vrbibus magnis & munitiſſimis exculta, nulliq́ue externæ gentis iugo ſubdita: vnde prodeuntes incolæ finitimas & remotiores etiam gentes diripiunt omnes quotquot ſunt vſque ad Arabes qui cum ipſis fœdus habent. Sunt verò Arabes hi qui habitant in tentoriis, mobilesq́ue ſedes tenent in ſolitúdinibus regionis ipſorum, alienaſq́ue terras prædæ cauſſa inuadunt in omni illa regione Aliman: atque ij Iudæi quos modò indicabamus, agros colút, & paſcua; armenta atque pecora poſſident, latiſſimam regionem & vaſtam obtinentes, qui ex omnibus prouentibus ſuis decimas dant in vſum diſcipulorum ſapientum, doctrinæ atque concionibus perpetuò vacantiú & Phariſæorum, qui Sion lugent & Ieroſolymam deplorant, carnibus ac vino perpetuò abſtinentes, pullatiſq́ue veſtibus ſemper induti

Seba. Aliman.

Recab filij Theima.

induti, ſpecubus aut caſulis inhabitãtes, cunctiſque diebus præter Sabbatum ieiunantes, aſſiduis etiam precibus Dei miſericordiam & nomen ſanctum implorantes erga liberationem captiuitatis Iſraël. Idem etiam precantur Iudæi omnes viri regionis Theima & Telimaas, in qua centum ferè millia Iudæorum ſunt: inter quos Selomoh Hanaſſi, hoc eſt ſummus, eiuſdemque frater Hhanan Hanaſſi, ex progenie Dauid regis: quod deductus per ſæcula familiæ codex indicat. Atque hi omnes ſciſſis veſtibus incedunt, quadrageniſque diebus ieiunant omnium Iudæorum in captiuitate degentium cauſſa. Habet autem prouincia illa vrbes circiter quadraginta, oppida ducenta atque caſtella centum. Metropolis verò & caput Thenai eſt, atque in vrbibus illis omnibus habitãtium Iudæorum ſumma tercentum ferè millia continet. Porrò metropolis illa ampliſſimis muris latiſſimè ambitur, adeò vt agros intra ſe habeat, & frumenti ſerendi atque metendi cõmoditatem copiamque faciat. Quindecim enim miliaria longitudine, totidem etiam latitudine continet. Eſtque ibidem palatium Salomonis Hanaſſi. atque vrbs ipſa pulcherrima eſt, hortis & pomœriis inſtructa amœniſſimis. Nec minus etiam Tilmaas & pulchra & magna vrbs eſt, quam Iudæi circi-

Theima. Telimaas.

Thenai metropolis regionis Theima

Tilmaas.

ter centies mille incolunt, inter duos altissimos montes sita, & opere munitissima, doctis & prudentibus viris frequens, ex quibus multi diuites sunt. A Tilmaas tribus itineribus Chibar distat: aiunt verò hos esse Reuben & Gad, & dimidiam Manasse tribus à Salmanasar Assyriorum rege captas & huc transmissas, ędificasseque vrbes has magnas & munitissimas, atque ex his locis prodeuntes bella gessisse & gerere cum finitimis regnis omnibus; nullumq. hominem ad ipsos accedere posse propter vastas solitudines octodecim dierum itinere importunissimas. Atque Chibar magna etiam vrbs est, in qua Israëlitarum quinquaginta millia habitant, ex quibus multi docti viri sunt & strenuissimi complures qui cum filiis Senaar bellum gerunt, & cum Septemtrionalibus regionibus & incolis Eliman finitimis. Est autem hæc Hodu, hoc est Indiæ, à qua viginti & quinque itinera conficiuntur ad Viram fluuium, qui regionem Eliman interfluit, vbi Israëlitarum tria millia habitant. Hinc profectis septem itinerum confecta via, Neasat venitur, vbi septies mille Israëlitæ sunt, inter quos Nedaian magnus habetur vir. Inde verò quinque dierum iter ad Bosran vsque conficitur ad Tigrin flumen sitam, in qua Israëlitæ mille sunt, ex quibus complures sapientum

Chibar. Reuben. Gad Manasse. Chibar. Hodu India. Vira fluuius. Neasat. Bosra.

pientum discipuli, multique diuites habentur. Hinc duobus itineribus Samura fluuius distat, Persiæ regionis initium cum vrbe eiusdem nominis, in qua mille & quingenti Iudæi habitant. Estque locus ille insignis Esdræ scribæ sacerdotis sepulcro, qui Ierosolymis ad Artaxersen regem legatus veniens, illic est vita defunctus. ante illius verò sepulcrum magna synagoga ab antiquis est ædificata, atque ex altero latere Ismaëlitæ precationis ædem construxere propter summum erga virũ illum affectum: quæ etiam res in caussa est, vt Iudæi ab Ismaëlitis eò loci ad preces confluentibus diligantur. Inde quatuor miliaribus Chuzsethan distat, Elam olim dicta, Elamitarum patria, maxima vrbs, verùm magna sui parte iam excisa, vasta & inhabitata, inter cuius ruinas Susan Habira adhuc spectatur Assueri regis palatiũ maximum, pulcherrimo opere constructum, multis adhuc manentibus regij admirandique ędificij partibus & artis exemplis. Sunt in hac vrbe Iudæi septies mille, qui in synagogis congregantur numero quatuordecim; & ante vnam ex illis Danielis sepulcrum est: interfluit autem Tigris fluuius vrbem ipsam & habitationem etiam Iudæorum diuidit: atque altera ex parte fluminis ditissimi omnes sunt, quicumque inhabitant, foraque habent ne-

Samura. Esdras. Artaxerses. Esdræ sepulcrum. Chuzsethan Elam. Susan Habira. Assueri regis palatium. Danielis sepulcrum.

gotiis & mercibus instructissima: ex altera verò tenuiores paupcrioresque omnes, nulla fora, commercia nulla habent, neque hortos aut pomœria, adeò vt aliquando inuidiam conceperint aduersum alteros, existimauerintque diuitias & vbertatem illis ex Danielis prophetæ ibidem sepulti vicinia effici: quamobrem ab illis postularunt, vt Danielis sepulcrum ad suam regionem transferri permitteretur. quod cùm constanter negatum esset, ad contentionem primùm, deinde ad dimicationem atque pugnam deuentum est, magna cum vtriusque partis clade ad multos vsque dies, donec tandem lassi vtrique in conditiones & pacta conuenere, vt alternis annis Danielis cippus ad alteram partẽ transferretur: idque aliquandiu factũ repetitumque fuit, sed accidit interim, vt Senigar Saa filius Saa regum omnium Persarum Imperator summus eò veniret, cuius imperio quinque & quadraginta regna parent. Hic Arabicè Sultan alporas alkabir, hoc est magnus Persiæ rex appellatur: extenditur verò huius ditio ab ostio fluminis Sumra vsque ad Semarchoth vrbem, & ad fluuium Gozen, & ad regionem Ghisbor, & vrbes Mediæ & montes Hhaphton, & ad regiones illas optimas, vbi animalia aluntur, ex quibus myrrha soluta remittitur. Conti-

Senigar Saa Persarum imperator.

Sumra flu.

Semarchoth

Gozen.

Ghisbor.

Montes Hhaphton.

Myrrha.

netq́ue imperatoris huius ditio omnis mensium quatuor, totidemq́ue dierum iter. Is igitur cùm in hac vrbe aliquando commoratus Danielis cippum ex altera in alteram vrbis regionem transferri, atque cum illo complures ex Iudęis & Iſmaëlitis commigrare vidiſſet, cauſſa rogata & cognita indignum iudicauit, vt huiuſmodi aduerſum Danielem irreuerentia toleraretur: verùm ſpatium inter vtramque partem diligenter dimenſus, Danielis cippú in arca magna vitrea impoſitum in medio illo loco ex trabe maxima æneis catenis ſuſpendit, ędemq́ue conſtrui iuſſit magnam ſynagogæ vſui dicatam, omnibuſq́. totius orbis hominibus patentem, neminiq́ue negatam mortali, ſiue Iudæo ſiue Aramæo eò precationis cauſſa ingredi volenti. Pendet autem arca illa ex trabe vſque in hodiernum diem. Porrò Imperator ille edicto vetuit, ne quis piſces è fluuio caperet ad vnum ex inferiori parte, alterum verò ex ſuperiori, miliare, propter Danielis reuerétiam

Robad Bar. & cultum. Hinc ad Robad-Bar tria itinera ſunt, vbi etiam Iſraëlitarum viginti ferè millia habitant: in quibus complures ſapientum diſcipuli ac diuites multi ſunt: verùm hi ſub poteſtate alieni principis tamquam captiui degunt. Inde verò duobus itineribus in

Vaanath fl. fluuium Vaanath venitur, vbi quater mille

ferè

ferè Iudæi ſunt. poſt quartum autem ab illo fluuio iter, regio Molhhaath eſt, cuius incolæ Iſmaëlitarum doctrinæ non credunt. habitant verò in montibus maximis, parentq. Seniori, cui ſedes eſt in regione Alcheſiſin: ſuntque inter hos duo Iſraëlitarum collegia, atque cum ipſis vnà in bellũ prodeunt. Neque verò hi Perſiæ regis iugum ferunt, vtpote qui in editiſſimis montibus degunt: vnde, deſcendẽtes in finitimas regiones excurrunt, & prædas agunt, rurſuſque in montes ſuos reuertuntur, nullius hominis vim aut impetum timent. Iudæi verò qui inter hos habitant, ſapientum diſcipuli ſunt, & Babylonicæ captiuitatis capiti obediunt. Hinc dierum quinque iter conficitur ad Ghaarian, vbi Iſraëlitarum quinque & viginti millia ſunt. Eſtque initium vniuerſitatum habitantium in montibus Hhaphthon, quas numero pluſquam centum eſſe conſtat. incipit verò his locis Mediæ regio. Suntque hi ex prima captiuitate à Salmanaſaro rege abducta. loquuntur autem Chaldaicè, ſuntque inter hos ſapientum diſcipuli. Eſt autem Ghamaria metropolis ad Perſiæ regnum pertinens, vicina his vno itinere. Sunt verò hi ſub Perſiæ regis ditione & poteſtate, cui tributum pendunt. Eſtque tributum conſtitutum in omni Iſmaëlitarũ regno, vt ſinguli mares de-

Molhhaath. Alcheſiſin. Ghaaria. Hhaphthon Media. Ghamaria.

cimoquinto anno maiores singulos aureos amircos quotannis exoluant. Atque Amircus aureus nummus sesquinummum aureum Hispanum Morabetinum valet. Duodecimus nunc annus agitur, ex quo vir quidam nomine Dauid Elroi ex vrbe Ghamaria surrexit, qui Capitis captiuitatis illius Hhasdai, & capitis Synedrij Leui Iaacob Decẽtis discipulus fuerat in metropoli Baghdad, euaseratque doctissimus in lege Mosis, & in doctrinalibus libris, & in omni etiam externa sapientia, & in Ismaëlitica lingua, atque scriptura, atque in magorum & incantatorum libris. Hic igitur eam sibi mentem induit, vt aduersus Persarum regem arma moueret, & collectis Iudæis iis, qui in montibus Hhaphthon habitabant, bello gentibus omnibus illato Ierosolymam vsque expugnaturus peteret. Id autem, vt Iudæis persuaderet, mendacibus signis vsus est, affirmans à Deo sese esse missum Ierosolymam expugnandi, atque ipsos ex gentium iugo soluendi caussa; adeò vt apud multos ex Iudæis fidem sibi conciliarit, & nomen obtinuerit Messiæ ipsorum. Eius rei fama audita Persarum rex ipsum ad colloquium vocauit, quem ille intrepidus omnino adiit; & rogatus an ipse Iudæorum rex esset, constanter ita esse respondit; atque extemplo à rege comprehendi & in carcerem

Amircus nummus.
Nummus aureus Morabitinus Hispanus.
Dauid Elroi historia.

intrudi iuſſus eſt: quo qui regia ſententia includuntur, per totá vitá continentur. eſt auté carcer ille in Dabaſthan vrbe Gozen flumini máximo proxima. Poſt triduum verò principum & miniſtrorum cõcilio per regem coacto, in quo de eiuſmodi nouarum rerum molitione à Iudæis inita conſultari agíque decretum fuerat, repentè Dauid ille exiſtens affuit, è carcere ſua ſponte nullo homine cõſcio ſolutus; quem cùm rex vidiſſet, admiratus rogauit: Quis nam te huc adduxit, aut è carcere liberauit? cui ille reſpondens: Sapientia, inquit, mea, & induſtria mea. Nihil enim ipſe vel te, vel ſeruos tuos metuo. Tum verò vociferatus rex, Apprehendite, inquit, hominem. cui principes atque miniſtri reſponderunt, illius vocem audiri quidem ab omnibus, ſpeciem verò à nemine prorſus cõſpici. quamobrem illius ſapientiam vehemẽter admiratus rex, obſtupuit. ille verò aduerſus regem ait: En ego viam meam facio; & præcedere cœpit ſubſequentem ſe regem: proceres verò atque miniſtri omnes regem ſequebantur. Cùm autem ad fluminis ripam deuentum eſſet, Dauid, extenſo quod geſtabat ſudario ſuper aquas, inſiliens traiecit, atque eodem tempore ab omnibus eſt conſpectus, traiectionis ſpectaculum admirantibus, quem exiguis lintribus inſequi & capere Dabaſthan.

frustra tentatum est, ab omnibusque proclamatum, neminem in terrarum orbe incantatorem illi posse comparari: ille verò eadem die, dierum decem via confecta in Elghamaraian ininterpretabilis nominis virtute perueniens, quæ sibi accidissent Iudæis narrauit hominis sapientiam admirantibus. At verò Persarum rex Almirum Almunadinum Ismaëlitarum Calipham summum nunciis in Bagdad missis huius rei certiorem fecit, orauitq. vt Dauid Elroi per summum Captiuitatis caput & Synedriorum proceres ab huiusmodi ausis auertendum curaret; aliâs nisi huic rei caueretur, Iudæis omnibus in Persiæ regno degentibus publicum exitium comminatus. Eius rei omnes vniuersitates regionis Persarum ingenti metu perculsæ epistolas ad summum illum virũ qui Captiuitatis caput habebatur, atque ad synedriorum omnium capita, quæcumque in Bagdad erant, miserunt in hanc sententiam: Cur nam moriemur in oculis vestris, tam nos quàm vniuersitates omnes huic regno subditæ? compescite, obsecramus, virum hunc, ne innocens sanguis effundatur. Igitur Captiuitatis caput, atque Synedriorum primores huiusmodi litteras ad Dauid conscripserunt: Scias volumus liberationis nostræ tempus nõdum venisse, neque signa nostra fuisse adhuc spe-

Elghamaraia.

אלרואי i. Videns.

ctata; non enim vento fortis efficitur vir. quamobrem prædicentes iniungimus tibi abstinere omnino ab istiusmodi consiliis, ausis & conatibus; sin minus, ab omni Israël eiectus esto. Monuerunt etiam per nuncios Zachai Hanassi, qui erat in regione Assur, & Iosephum Videntem cognominatū, Burhan alpelech, illic agētem, vt epistolis à se scriptis Dauid Elroi compesceretur; id quod ab illis diligenter est curatum. frustra tamen: quippe ille eam, quam instituerat, viam pessimam deserere noluit, donec rex quidam Togarmim surrexit Zinaldin dictus, qui Persarum regi paret, atq. hic decies mille aureis nummis Dauidis Elroi socero missis, huic malo finem, occiso clam genero, imponere persuasit: quod ille cùm se facturum recepisset, Dauidem domi suæ in lecto cubantem gladio confodit; atque consiliorum & calliditatis illius vanæ hic exitus fuit. Neque verò illo extincto, Persarum regis aduersum illos montanos, aliosque ditioni suæ subiectos Iudæos ira sedata est: quamobrem Iudæi per legatos auxilium à Captiuitatis capite postularunt. ille itaque regem ipsum petens placidis & prudentibus orationibus placauit, & multis auri talentis oblatis atque datis, ita confirmauit, vt magna deinde vniuersæ regioni quies contigerit. Ab hoc autem, quem de-

Zinaldin Turcarum rex.

 scripsimus.

ſcripſimus, monte decem itinera fiunt ad Hhamdan magnam,& Mediç regionis principem vrbem; in qua Iſraëlitarum circiter quinquaginta millia ſunt: atque in illa vrbe è regione vnius ex ſynagogis Mardochæi & Eſther ſepulcra ſunt. Hinc quatuor itineribus Debarzethaan diſtat, vbi Iudæi quater mille ſecundum Gozen fluuium habitant. Inde verò ſeptem dierum iter conficitur vſq; ad Asbahan metropolim vrbẽ maximã, duodecim miliariũ ſpatiũ cõplexã, in qua Iſraëlitarum circiter quindecim millia ſunt, quibus præeſt magnus Salom, à Capite captiuitatis huic vniuerſitati & ceteris omnibus, quæ in Perſidis caſtellis habitant, Iſraëlitis prçfectus. Hinc profectus quatuor itinera ad Siaphaz confeci vrbem Perſidis metropolim; atque adeò ipſam antiquiſſimam Perſiden dictam, vnde nomen toti regioni factum, in qua Iudæi decies mille ferè ſunt. Ex Siaphaz itineribus ſeptem Ginah vrbs petitur, ampliſſimo loco ſita ſecundum Gozen fluuij ripam, celeberrimo omnium gẽtium & linguarum commercio frequens, plano & latiſſimo ſolo, in qua Iudæi circiter octo mille ſunt. Huius regni extrema vrbs Samarcheneth magna & celebris, à Ginah quinque dierum itinere ſepoſita; vbi Iſraëlitarum quinquaginta millia ſunt, quibus præeſt magiſter Abdias Hanaſſi:

Hhamdan Media.

Mardochæi & Eſther ſepulcra.

Debarzethaan.

Asbahan.

Siaphaz.

Ginah.

Samarcheneth.

in his multi ſapientes & diuites ſunt. Quatuor hinc itineribus Tubot metropolis petitur, in cuius ſiluis Muſcus odoratus inuenitur, Illinc viginti atque octo diebus continuis via facta in montes Nisbon veni, qui fluuio Gozen defluenti imminent, atque Perſidis regno adſcribuntur; vbi multi ex Iſraëlitis ſunt. Aiunt verò in illis vrbibus montium Nisbor quatuor tribus Iſraëlitarum habitare, in prima captiuitate à Salmanaſar Aſſyriorũ rege abductas, videlicet Dan, Zabulon, Aſſer, & Nephthali. ſicut ſcriptum eſt: Et abduxit eos in Lahhlahh & Habor montes Gozen montes Mediæ. Horum regio ad viginti dierum iter protenditur, multis vrbibus & caſtellis habitata, montana ferè omnis, quam ex altero latere Gozen fluuius alluit. cultores autem ipſi nulli gentium iugo ſubſunt, ſed à præfecto quodam reguntur, cui nomen nunc eſt Ioſeph Amarcala Leuites. ſunt verò inter eos diſcipuli ſapientum. agros colunt, atque bella cum finitimis filiis Chus gerunt, expeditionemque per ſolitudines faciunt. Fœdera habent cum Copher Althorech ventorum cultoribus populis qui in ſolitudinibus vitam degunt. Hi neque panem edũt, neque vinum bibunt; ſed crudis animalium tam immundorum quàm mundorum carnibus veſcuntur, iiſdemq. vel recentibus & adhuc

Tubot. Muſcus. Nisbon mõtes, ſiue Niſbor. Tribus quatuor. Lahhlahh. Copher Althorech.

ſanguine viuo palpitantibus, vel etiam aridioribus, verùm incoctis, rapta etiam membra ex animantibus viuentibus deuorant. Naſo carent, ſed naſi loco bina foramina in facie habẽt, quibus reſpirant: Iſraëlitis amici ſunt. Accidit autem quintodecimo abhinc anno, vt hi magna manu Perſiæ regionem in-
Rai. uadentes Rai metropolim expugnauerint, & ingenti cæde facta omnino vaſtauerint, direptiſque domibus & agris prædam magnam per ſolitudines reuerſi aſportarint; cuiuſmodi exemplum per multa ſæcula numquam in Perſide viſum vel auditum fuerat. Quamobrem Perſarum rex vehementer iratus, illius gentis ſibi vni primùm infeſtę, maiorumque ſuorum temporibus nihil tale auſæ, nomen è terris penitus abolendum eſſe decreuit. Collectis igitur in expeditionem copiis, ductorem aliquem quærenti, cui gentis illius loca nota eſſent, ſeſe vnus quiſpiam vltrò obtulit, qui ex eadem gente ſe eſſe & illorum ſedes noſſe affirmaret. rogatus verò quid opus eſſet ad expeditionem faciendam, reſpõdit opus eſſe commeatu panis & aquæ ad quindecim dierum iter, quos in ſolitudine vaſtiſſima conſumi neceſſe erat: cuius conſilium cùm ſecuti quindecim itinera peregiſſent, cibo & potu hominibus & iumentis neceſſario defecti, tamen neque locum quò tenderent,

tenderent, neque vlla habitationis veſtigia videbant. Vocatus itaque ductor à rege cùm rogaretur, Vbi eſt verbum tuum, quo hoſtes nobis oſtenſurum te recepiſti; ſeſe à via aberraſſe reſpondit: quamobrem irati regis iuſſu capite multatus eſt. cœperat verò iam hominum & iumentorum pars fame perire. Decreto autem regio edictum publicè fuit, vt quidquid victus apud quemquam eſſet, cum ſociis communicaretur, atque iumenta etiam diuiderentur. itaque hoc modo tredecim aliis diebus per ſolitudines pererratum, tandemque in montes Nisbor deuentum eſt, in quibus Iudæi habitant. Perſarum igitur copiæ in hortis & pomœriis, quæ plurima in loco erant, & ſecundum fontes cóquieuerunt: erat verò anni hora, qua fructus maturi ſunt. Comedebant igitur & vaſtabant, neminemque hominem ad ſe prodeuntem videbant: verùm in montibus vrbes ac turres proſpiciebant quamplurimas. Miſit itaque rex duos ex miniſtris ſuis, qui rogarent, quænã in montibus illis habitaret natio, atque ad eam omnino tranſirent, vel nauigio vel natatu tranſmiſſo flumine. Illi autem pontem inuenerunt magnum, inſtructis turribus munitũ, atque oſtio occluſo; vltra pontem verò vrbs magna erat. Clamantibus autem exploratoribus ante pontem, prodiit vir quidam; à quo

Montes Nisbor.

F 5 rogati,

rogati quid quæritis,aut cuius nam estis;non intellexerunt, donec interpres quispiam, qui Persicam linguam nouerat, accessit: cui roganti responderunt, Persarum regis ministri sumus, missi vt quæramus quinam vos sitis, & cui seruiatis. quibus ille respondit: Iudæi sumus, nemini que regi aut principi ex gentibus seruimus; sed cuidam principi viro ex Iudæis. Rogati autem de cultoribus ventorum filiis Guth ex Cophar Althorech, responderunt; Gens est nobis fœdere coniuncta: quicumque autem illis nocere studet, nobis nocere eum velle arbitramur. Reuersi igitur ad regem exploratores, rem omnem retulerunt; qui vehementi timore correptus est. Postridie verò prœlium Persidis regi à Iudæis est denuntiatum, qui se non venisse aiebat ipsis bellum illaturum, sed Cophar Althorech hostibus suis. quòd si ipsi pugnare secum vellent, sese vlturum eam iniuriam occisis omnibus Iudæis qui in Persidis regno habitarent: exploratum enim sibi esse eos in illo loco fortiores se esse; orare præterea ipsos, ne se pugna inuaderent, sed bello aduersus Copher Althorech experiri sinerent, venderentque ipsi commeatus & cibos exercitui commodos. Consilio itaque inito placuit Iudæis Persarũ regi acquiescere propter Israëlitas omnes in illius regno habitãtes. Admissus

igitur rex cum exercitu omni dies quindecim apud illos honorificentissimè exceptus peregit: interim verò rem omnem per nuncios & litteras Copher Althorech fœderis sui compotibus Iudæi indicarunt: qua cognita illi coactis copiis, hostem ad montium transitus expectauere; aduenientemque Persen opportuno ipsis loco adeò ingenti clade affecerunt, vt cum exiguo numero fusum, in fugamq. versum redire in suam regionẽ coëgerint. Accidit autẽ, vt Iudęus vnus ex hac prouincia Moses nomine ab equite quodã Persa dolo seductus Persidis regem sequeretur; atq. vbi in Persidem esset deuentum, ab eodem equite in seruitutem redactus possideretur. Cùm verò aliquando ij qui arcubus vtebantur, præsente rege luderent, indicatus est illi vnus Moses omnium iaculandi dexteritate præstantissimus: qui à rege per interpretem rogatus, conditionis suæ rationem apertè exposuit: continuoque libertate donatus, purpureis & sericeis vestibus indutus, regiisque donis auctus est: postulatusque, vt ipsorum religionẽ susciperet, magnarum diuitiarum spe & conditione propósita, atque etiam præfectura apud regiam domum promissa. quod cùm ille se facturum benignè negaret, tamen à rege apud Magnum Salom principem vniuersitatis Achphahan est collocatus; cuius

etiam

etiam filiam vxorem patre volente duxit: idemque ipse Moses mihi omnem hanc historiam narrauit. Atque ex his regionibus
Chevazthaan. Tigris. cùm deflexissem iter; in regionem Chevazthaan me contuli, quam Tigris fluuius alluit;
Indicum mare Hodu. qui inde delapsus, in Hodu, hoc est Indicum
Nekrokis. mare defluit, insulamque Nekrokin sub ostiú amplectitur, sex dierum itineris spatium cótinentem; in qua vnicus tantùm fons est, neque aliunde quàm ex collectis imbribus bibitur; caret enim fluuiis; neque seritur aut colitur ager ille: est tamen celebris maximè commercio Indorum & insularum in mari Indico sitarum, & mercatorum regionis Senaar & Æliman & Persidis aduehentium eò genera omnia sericæ & purpureæ vestis, lini & bombacis, canabi & telæ Indicæ, quam
מוך Moch vocant, tritici, hordei, milij, auenę magnam copiam; omnia etiam ciborum, leguminum omnia genera, quæ inter se commutant & vendunt. Indici autem mercatores aromatum copiam ingentem eò conferunt.
איי Insulani verò institorum & interpretum munere inter ceteros funguntur, atque hac vna arte viuunt. Sunt verò in illo loco Iudæi circiter quingenti. Hinc naue conscensa secunda
Kathipha. nauigatione decem diebus in Kathiphan sum deuectus, vbi Israëlitarum quinq.
Bdellius lapis. millia sunt: his locis Bdellius lapis inuenitur,

miro

miro naturæ opere confectus. Quippe vigesima quarta mensis Nisan ros in aquas quidam decidit, quem collectum incolæ inuoluunt, & conclusum in mare coniiciunt sua sponte demergendum ad fundum vsque maris. medio autem mense Tisri duo homines funibus in mare ad fundum vsque demissi, reptilia quædam collecta in auras deferunt; è quibus fissis & ruptis lapides illi proferūtur. Inde septem dierum itinere in Haaulam deueni, quod initium est regni Solem pro Deo colentiū, gentis videlicet ex filiis Chus astrorum contemplatricis. Sunt autem atri coloris homines, sinceri & maximæ fidei, tum in promissis & receptionibus, tum in donis etiá. His moris est, vt venientes ad se ex aliis remotis regionibus in portu receptos per scribas tres nominatim describendos curent, nominaque ad regem deferant: deinde ipsos etiam ad eundem deducant; quorum merces in suam ipsius fidem receptas rex in agro expositas relinqui iubet, nullo custode adhibito. Præterea præfectus vnus in publica domo sedet, ad quem quidquid in tota regione cuipiam perire accidat, defertur, facileque à rei ipsius domino inde repetitum recipitur, modò certa signa indicentur, quibus perdita agnoscatur res. Atque hæc fides in omni illo regno communis & publica est. Regio hæc

Luna Martij

Augusti lauatione.

Haaulam à nostris vocatur Zeilan

Solis cultores

Chussitæ astrorum inspectores.

Pascha Iudæorum.

omnis à Phase vſque ad anni initium per totum vernum æſtiuumque tempus maximo calore exæſtuat. Quamobrem à tertia diei hora ad veſperam vſque homines omnes in domibus concluſi latent. Poſtea verò lucernis & lampadibus per cuncta fora plateaſque omnes incenſis ac diſpoſitis ſuas artes & operas exercent per totam noctem: id enim interdiu præ æſtu facere minimè queunt. Naſcitur autem in hac regione piper arboribus per incolas plantatis in ſingularum vrbium agris. Sunt verò ſingulis proprij horti aſſignati & noti. arbuſcula ipſa exigua eſt, ſemenq. profert album, quod ab illis collectum in peluibus imponitur, atque calida aqua madefactum Soli exponitur, vt exſiccetur, & obduratum conſeruari poſſit: atque ita nigrum contrahit colorem. inueniuntur ibidem cinnamomum & zinziber, compluraque alia aromatum genera. Huius regionis incolæ ſuos mortuos non ſepeliunt, ſed medicamentis & aromatibus variis conditos in ſedibus collocant, retibuſq. amiciunt certa ſerie ſecundum ſingulas familias diſpoſitos: areſcit autem illis caro cum oſſibus, & adeò rigeſcit, vt viuentibus etiam ſimiles eſſe videantur. Singuli verò ex viuentibus maiores ſuos à multis annis deducta ſerie agnoſcunt. Colitur autem ab his Sol aris frequentibus & magnis

Piper.

Quomodo mortuos ſuos curent.

extra vrbem per omnia loca ad dimidium miliare exſtructis. Summo itaque mane cõmuniter excurritur aditurque Sol, cui in cunctis aris ſimulacra ſunt ſacrata ad ſimilitudinem orbis ſolaris magicis artibus conſtructa. exoriente autẽ Sole orbes illi incẽdi videntur magnoque ſtrepitu ſonant. Habent autem ſinguli ſingulas acerras in manibus, tam feminæ quàm viri; omneſq. pariter thura Soli adolent. Hæc via illorum ſtultitia ipſis. Sunt » verò apud hanc gentem in omnibus locis Iudæi, quorum ſumma vt maximè ad mille domos in vniuerſum protenditur, non minus atro colore quàm indigenæ ipſi; viri tamen boni ac ſimplices ſunt, præceptorumque cultores qui Moſis legem obſeruant, & prophetas legunt; doctrinalium verò librorum & cõſuetudinis non omnino expertes habẽtur. Ex horũ regione profectus in inſulas Cheneräg; Chenerag. duobus & viginti diebus nauigaui, quarum incolę ignẽ colunt: appellanturque Dugbijn: inter eos verò habitant Iudęorum viginti tria millia. Habent autem Dugbijn ſacrificu- Dugbijn. los ſuos per ſingula loca in templis ipſorum ſuperſtitioni dicatis: ſunt verò huiuſmodi ſacrificuli omnium ariolorum & incãtatorum totius orbis terræ peritiſſimi in omni vanitatis huius genere. Ante ſingula autem fana cãpus magnus & latus eſt, in quo ingens ignis Ignis cultus.

Elhotha. omnibus diebus ardet, quem ipsi Elhotha vocant: solent autem filios suos per hunc ignē transmittere expiandi caussa: mortuos etiam suos in mediū rogum coniiciunt exurendos. Sunt præterea ex terræ magnatibus qui sese viuos igni deuouēt. Cùm verò quispiam horū familiaribus & necessariis atque propinquis suis huiusmodi sibi institutam deuotionem indicat, continuò summa omnium gratulatione & communi voce audit: Beatus tu, & bene tibi erit. Igitur quo die votum exoluendum est, magno conuiuio primùm exceptus, si diues fuerit, equo vehitur; sin verò pauperior, pedes suorum aliorumque turba comitatus ad campi vsque initium deducitur, vnde cursu inito in ignem insilit: tum verò familiares, cognatique omnes & consanguinei tympanis & choreis summa cū lætitia exultant & ludunt, quoad ille omnino combustus fuerit. Triduo autem pòst, duo ex præcipuis sacrificulis illius domum adeuntes, familiæ omni domum parari præcipiunt patri ipsorum eadem die ipsis affuturo, atque quid ipsos facere oporteat declaraturo. Aduocantur igitur ex ciuitate testes aliquot, & ecce Satan illius speciem imitatus adest, quem vxor & filij rogant quemadmodum cum illo in illo altero sæculo agatur. quibus ille respondens; Veni, inquit, ad socios meos,

Ignicolarū error.

à quibus non excipior, donec ea exoluam, quæ familiaribus & propinquis debeo meis: extemplo filiis res distribuit suas, iubetque debita omnia creditoribus persolui, & à debitoribus quidquid debeatur, exigi, testibus omnia ipsius verba & mandata excipientibus atque describentibus, à quibus tamen non videtur: tum verò se viam suam repetere dicens, euanescit. huiusmodi itaque errore, mendacio & fraude sacrificulorũ illorum calliditate & artibus magicis extructa, vanitatem suam gens hæc tuetur ac mordicus tenet; seseque nationum omnium terræ beatissimam esse iactat. Ab his insulis quadraginta dierum nauigatio suscipitur transire volentibus in regionem Sin, quæ pars orientalis est: sunt verò qui dicant mare illud quo iter fit, esse mare excisum siue fretum, interdum æstuosissimum astro Chesil subiectum, cuius vi tantus nonnumquam excitatur ventus, vt nulli mortalium nauigando superari possit, aut effugi: intrudit enim nauigia in ipsas maris angustias, vnde extricari & effugere non possunt; hærentque diutius quoad commeatu omni absumpto homines pereát. neque verò raró naues hoc modo periclitantur: verùm huic incommodo hominum industria prospectum est, atque euadendi ratio est adinuenta, quam cognoscere non fuerit

Sinarum regio.

Fretum Sinarum.

Chesil. Orion.

iniucundum. Sic autem res habet: Boum coria integra quamplurima in nauibus imponuntur, nauigantium hominum numero paria; qui cùm vento acti in illas angustias intruduntur, singuli singula subeunt; atque collo introrsum complicato, ita colligant, vt aquę aditus obcludatur: tum sese rotantes & mouentes in mare è nauigio deiiciunt. quos cùm maximæ aquilæ illis regionibus familiares gryphes dictæ prospiciunt, boues aut animalia alia esse putantes, aduolantes eripiunt, atque in aridam asportant: tunc verò depositis in valle vel monte incumbunt, vt ipsis disruptis pascantur. verùm opportuna celeritate vsus qui intra coriũ includitur homo, feram ipsam gladio confossam vulnerat & occidit: atque hoc pacto complures euadunt. Illinc tribus itineribus in Gingalan instituitur

Gingala. nauigatio, quæ diebus quindecim per mare conficitur, vbi Israëlitæ ferè mille sunt.

Cholan. Hinc septem dierum nauigatione in Cholan veni, vbi nullus ex Israëlitis est. Inde verò

Zebid. duodecim diebus in Zebid, in qua regione pauci Iudæi sunt. Hinc octo diebus in Ho-

Hodu mediterranea. du mediterraneam, hoc est Indiam Æthio-

Baghdaan. picam, quæ suæ gentis vocabulo Baghdaan

Gheden. dicitur, eadem est Gheden, quæ regioni The-

Thelassar. lassar adscribitur: in qua regione maximi altissimique montes sunt; in hisque multi ex

Israëlitis

Iſraëlitis habitant nulli gentium iugo ſubiecti: habentque vrbes & turres in montium dorſis extructas, vnde deſcendentes armata manu regionem Hamaghtam bello infeſtát, quæ eadé Lubia eſt ditionis Edom, cuius incolæ Lubij ſiue Lybies vocantur: qua ſæpe direpta & expoliata Iſraëlitæ in montes ſuos ſeſe recipiunt, vbi à nullo mortali bellum ſibi inferendum timent. Ex iis verò Iſraëlitis qui in hac regione Ghadan ſedes habent cōplures in Perſiden & in Ægyptũ negotiorũ cauſſa iter faciunt. Inde ad regionem Azzuan dictã viginti dierum iter cōficitur per ſolitudines Seba ſecundum Piſſon fluuium, qui ex montibus Chus, id eſt Æthiopiæ, deſcendit. Habent autem hi Azzuanæi regem qui Iſmaëlitide lingua Sultan alhhabas vocatur. Horum hominum pars quædam belluarum more viuit, herbiſque paſcitur apud Piſſonis fluminis ripas inuétis; nudi per agros vagantur, ita vt à ceterorum hominum ſenſu ac mente remoti eſſe videantur. concubitu vtuntur promiſcuo & obuio, nulla cognationis, neceſſitudinis, familiaritatis aut ætatis vel ordinis ratione habita: regionem inhabitant calidiſſimam. hos cùm ceteri Azzuanæi prædæ cauſſa impetunt, obiectis in agro pane triticeo, paſſis vuis, aridiſque ficubus, ad cibũ accurrẽtes capiunt: abductoſque in Ægypto

Hamaghtham.
Lubia.
Lubij.
Azzuan regio.
Piſſon flu.
Chus.

atque in aliis finitimis regnis vendunt. Atque hi ſunt ſerui illi nigri omnibus notiſſimi ex
Cham. poſteritate Cham. Ab Azzuaan duodecim
Hhalauan. itinera peraguntur ad Hhalauan vſque, vbi Iudæi trecenti ſunt. Inde verò coniunctis turmis quinquaginta dierum iter fit per ſoli-
Tſahhara ſolitudo. tudinem, cui nomen al Tſahhara in Zeuilan
Zeuila. Hhauila. Geena. regionem quæ eadem Hhauila eſt, ea videlicet quæ in tractu Geenę ſiue Gineæ eſt. Sunt autem in ſolitudine illa frequentes arenæ montes, quę ventorũ vi nonnumquam mota & fuſa iterfacientiũ hominũ turmas integras obruit & perimit: qui verò huiuſmodi periculum vitare aut effugere potuerunt, multis rebus onuſti redeunt: vt ferro, ære, variis fructuum & leguminum generibus; ſale etiam: aurum præterea & pretioſiſſimas margaritas
Chus. aſportant. Eſt autem regio hæc in terrà Chus cui nomen eſt Alhhabas, occaſum verſus.
Hhabas. Ab Hhaluan itineribus tredecim in metro-
Kits. Ægyptus. polim Kits venitur, quæ caput initij Ægypti eſt: in ea Iudæorum circiter triginta millia
Pium. Pithon. ſunt. Inde vſque ad Pium quinque dierum iter eſt: hæc olim Pithon dicebatur; vbi Iudæi viginti ſunt: viſuntur autem adhuc hodie non exigua monumenta operum à patribus noſtris in illius vrbis ædificatione extru-
Miſraim. ctorum. Inde in Miſraim quatuor itinera conficiuntur, vrbem magnam iuxta Nili ri-

pas ſitam, ex qua toti regioni nomen eſt factum, in qua Iudæi bis mille ſunt, in duas diuiſi ſynagogas; alteram Iſraëlitenſium, quæ Saamiin ſynagoga dicitur; alteram verò Babylonienſium Ghirhhakiim ſynagogã appellatã. Varius alteris atque alteris mos & ritus in annuarum lectionum diſtributione obſeruatur. Quippe Babylonienſes conſueuere ſingulis hebdomadis Paraſſas ſingulas legere, ea ratione quæ toti Hiſpaniæ ſollennis eſt: itaque ſingulis annis legem abſoluunt. Iſraëlitenſes verò ſingulas Paraſſas in ternos ordines diuidunt, atque ita triennio legem perlegunt. Vtrique autem ſollenni ritu bis in anno ſimul coniuncti preces fundunt, die videlicet lætitiæ legis, & die feſto latæ legis. Inter hos omnes primas tenet Nathanael primorũ maximus, caputque Synedrij; qui omnibus Ægypti vniuerſitatibus præeſt, atque magiſtros & æditTuos præficit. eſtque inter primos & familiariſſimos miniſtros magni regis in palatio atq. ſolio Soan regię videlicet in vrbe Miſraim conſtitutæ, quæ vrbs filiis Ghereb, hoc eſt, Arabibus omnibus metropolis eſt: nomẽ verò regis eſt Amir Almumanin Eli filius Abitaaleb: cuius terræ incolæ omnẽs Moredim, hoc eſt rebelles vocãtur: quippe qui ſeſe abalienauerint ab Amir Almumanin Al ghabazzi ſedẽte in Bagdad. quam-

Saamiin.

שאמיין
עירקיין

Lectionis ſacræ partitiones.

Soan ſiue Tſoghan. Miſraim.

obrem magna atque perpetua inter vtrumq. regem ſimultas eſt. Habet autem hic ſolium in Soan regia ipſi dicata. Prodit verò bis in anno, ſemel tempore paſchatis feſti ipſorum, atque iterum iis diebus quibus Nilus amnis exundat. Atque Soan ipſa muris cincta munitaque eſt. Miſraim verò nullos muros habet, ſed ex altero latere Nilo ambitur. Eſt verò hæc maxima vrbs, multis foris atque publicis domibus inſtructa, Iudæos multos diuites habet. regio ipſa neque pluuiam neq. gelu neque niues vnquam vidit, calore verò nimio exæſtuat. Nilo irrigatur, qui ſemel quotannis Elul menſe exuberans, terram omnem operit & inundat ad itinera quindecim; durantibus aquis toto Elul & Tiſri, humumque fœcundantibus. Atque antiquorũ ſolertia & diligentia illa fuit, vt in inſula quá fluuius facit, columna ſtatueretur duodecim cubitis ipſa communi defluentium aquarum ſuperficie altior; quæ cùm exuberante flumine tota operitur, certiſſimum ſignum eſt integræ inundationis totius regionis ad quindecimum vſque iter: cùm verò ad medium tantum aquæ excreſcunt, dimidiam regionem ſolummodo irrigatam arguunt. Singulis autem diebus quidam ei rei præfectus aquarum exuberationem metitus in Soan rediens clamat: Laudate Deum, quia tantũ vel

Iulij lunatione

Auguſti luna.

tantum

tantum amnis excreuit. namq. diebus quindecim fluuij incrementum plerumque durat; qui si columnā omnino operit, eiuſdem anni vbertatem promittit maximam. Quicumque verò agros in ea regione habent, cõductis operis foueas magnas aperiunt, in quibus decreſcente Nilo piſces recepti continẽtur; quos inde captos & abſtractos incolæ comedunt, vel ſalitos mercatoribus aliò aſportandos vendunt. Suntq. fluminis illius piſces oppidò pingues, quorum adeps eliquatus ad lucernarum vſus ſeruatur. Quiſquis verò illis piſcibus vel abundè ſatur eiuſdem fluminis aquam bibat, nihil omnino mali ſentit aut patitur. Eſt enim aqua illa ſimul & potus & medicina aduerſus huiuſmodi repletiones. Fuit autem perpetua quæſtio variaque inter homines de Nili exundatione opinio, ſed Ægyptiorum ſententia eſt: eodem tempore quo fluuius hic exũdat, vehemẽter pluere in ſuperioribus regionibus, hoc eſt in terra Hhabas, quā Hhauilam nominari diximus. Quo tempore fluuius non exundat, nihil in Ægypto ſeritur; atque ex hoc ſterilitas & fames cõſequitur. Seruntur agri * Marhheſuan menſe, Nilo iam in alueum ſuum recepto: hordea verò metuntur mẽſe † Adar: triticum autem proximo pòſt menſe, hoc eſt Niſan, eodemque menſe ceraſa matura ſunt, &

Piſciũ vſus.

Nili aqua.

Vnde Hhabaſſini Æthiopes quos Græci perperam Abyſsinos vocant.

* Sub Septẽbrem

† Februarij fine.

amygdala & cucumeres, cucurbitæ, siliquæ & fabæ, spelta, & lens atque cicer, variaque olerum genera, vt portulacæ, asparagi, & lactucæ, coriandrum, cicoriæ, brassicæ & vuæ. Denique terra fertilissima, omnique bono plena est. irrigantur autem horti & pomœria ex lacubus, lacunis, & ex aquis fluminis. Náque flumen ad Misraim vrbem delatũ inde in quatuor capita diuiditur; ex quibus vnum Damiatan præterfluit, Caphtor olim dictam, iuxta quam in mare illabitur. Secundum defluit in vrbem Rasir Alexandriæ proximam, ibidemque sese mari immiscet. Tertium decurrit secundum viam Asmon maximæ vrbis in Ægypti termino: iuxta singula illa fluuij capita multæ vrbes, arces, oppidaque frequentia ad vtramque ripam sita sunt. Licet autem hominibus omnia peragrare, siue nauigiis, siue terrestri itinere. nulla in toto terrarum orbe regio habitationum frequentia huic conferri potest; regio autem omnis plana, omnisque feracissima & bonis refertissima est. A Misraim noua, antiqua Misraim duabus leucis distat, verùm tota vastata desertaque est: retinét tamen murorum atque domorum vestigia multa; visendaque præbet thesaurorum & horreorum Ioseph monumenta non pauca. in eodem etiam loco artificiosissima columna est, magica arte ex-

Nili diuisio. Damiata. Rasir. Asmon. Misraim. Horreorum Ioseph monumenta.

structa

ſtructa,cui nulla ſimilis in tota viſitur terra. Horrea verò illa calce & lapidibus cõſtant opere firmiſſimo. Extra vrbis ambitũ ſynagoga Synagoga Moſis. eſt Moſis doctoris noſtri in pace degentis nomine appellata, antiqui operis, quam adhuc extantem ſenex quidam miniſter colit diſcipulus ſapientum, quem Alſich Abunetſer, id eſt ſenem cuſtodiæ patrem vocant. Eſt autem dirutæ illius Miſraim diameter trium ferè miliarium, vnde ad regionem Goſſen Goſſen. octo paraſangæ ſunt: ea Bulzzir Zzalbizz di- Bulzzir Zzalbizz. citur, vrbs magna, in qua Iudæi circiter mille ſunt. Hinc dimidium iter conficitur in Ghiz- Ghizkaal Ghein Alzemezz. kaal leGhein alZzemezz, quæ olim Raghmeſſes fuit, nunc dirutæ vrbis ruina, in qua Raghmeſſes opera multa conſpiciuntur à patribus noſtris quondam ædificata, in hiſque ingentes quædam moles turrium inſtar ex lateribus conſtructæ. Inde integrum iter fit ad AlBubiig AlBubijg. vbi Iudæi ducenti ſunt. atque hinc in Man- Manziphtha. ziphtha dimidio die venitur, vbi Iudæi ſunt ducenti. A qua vrbe Ramira quatuor di- Ramira. ſtat paraſangis, in eaque ſeptingenti Iudæi ſunt; vnde ad Lamhhala quinque dierum Lamhhala. iter eſt, vbi quingenti Iſraëlitæ ſunt. Duobus pòſt itineribus Alexandriam venitur, vrbẽ ex Alexandri Macedonis nomine ſic appellatã, Alexandria. cuius iuſſu ædificatam & firmiſſimè munitam fuiſſe legimus, magna murorum, ædium

Gymnaſium Ariſtotelis. & palatiorum pulchritudine. Extra vrbem ædificium viſitur magnum & ſpecioſum, quod gymnaſium fuiſſe dicitur Ariſtotelis Alexandri præceptoris, in quo viginti ferè ſcholæ ſunt, totius orbis hominibus olim frequentatæ, qui eò conueniebant Ariſtotelis philoſophiam diſcendi cauſſa; & inter ſingulas marmoreæ columnæ erant. Eſt autẽ vrbs ipſa ſuper ſoli pauimentum egregiè, vti diximus, ædificata, & ſubterraneis cryptis & fornicibus, cuius plateis occultis homines in fora venire poſſunt, ita vt non videantur: ex quibus aliquę integro miliari protenduntur, vt a porta Roſid vſque ad portam marinam; in qua porta via facta & ſtrata fuit ad portum ipſum Alexandriæ vrbis, quæ ad miliare vnũ intra mare porrigitur; quo loco turris ædificata fuit editiſſima, cui nomen incolæ faciunt Magraah, Arabes verò Magar Alecſandria, hoc eſt Alexandriæ pharon; in cuius

Pharos. turris faſtigio ſpeculum quondam ab Alexandro conſtitutum fuiſſe dicitur vitreum, in quo naues omnes bellicæ, quæ vel ex Græcia vel ex omni occidente nocendi cauſſa in Ægyptum nauigarent, quinquaginta etiam itinerum terreſtrium, hoc eſt vltra quingentas paraſangas ſpatio remotæ conſpici poſſent: atque ideo etiam præuidendo caueri defenſione parata, atque inſtructa, donec multis

poſt

post Alexandri mortem diebus, nauis quædam ex Græcia venit, cuius magister Sodorus dicebatur, vir græcus, callidus & sapiens, multisque disciplinis instructus. eodem autem tempore Græci Ægyptiorum iugo subditi erant. Attulisse autem fertur vir ille auri, argenti atque purpureæ vestis magnum munus, qui iactis anchoris ante turrim illam constitit; sic enim omnibus mercatoribus eò nauigantibus moris tunc erat. ab hoc igitur turris custos assiduè inuitatus & conuiuio exceptus fuit cum ministris omnibus, donec tandem quadam die largioribus poculis exceptus ille & ministri omnes illius, atque altissimo sopiti somno, opportunitatem Sodoro fecere speculum frangēdi & comminuendi, atque in Græciam, antequam res cognosceretur, aufugiendi. Ex illo igitur tempore filij Edom biremibus & nauigiis magnis instructa classe Ægyptias res imminuere cœperunt, & Cretam prius magnam, deinde Cyprum insulas adorti ceperunt, quæ ad hunc vsque diem à Græcis possidentur. Neque amplius deinceps aduersus Græcos Ægyptij vires suas colligere & confirmare potuerunt. Constat verò turris illa in hunc vsque diem, nautisque procul venientibus ad iter in portum dirigendum magno vsui est, vtpote quæ se interdiu quàm longissimè conspiciendam

Creta. Cyprus.

præbeat ad quingenta vſque millia; noctu verò ignis accenſa pyra lumen etiam lampadis inſtar procul oſtendat, quod ſecuti nautæ ad portum vſq. certo itinere deuehuntur.

Alexandria Ægypti.

Eſt autem Alexandria commerciis omnium populorũ frequentiſſima atque celeberrima omnibus regnis Edom, regionibus Valẽtiæ, Hetruriæ, quæ Toſcana nũc dicitur, Longobardię, Apulię, & Malci, & Sicilię, Rakophię, Kartouiæ, Hiſpaniæ, Ruſſiæ, Germaniæ, Suſenaah, Danemarkæ, & Gelats, & Palnederis, & Hhitar, & Larmandiæ, & Phraniæ, & Piieto, & Ango, & Bogoniæ, & Medianæ, & Prouinciæ, & Genuæ, & Piſarum, & Gaſconet, & Aragoniæ, & Nauarræ. Ex plaga verò occidua Iſmaëlitis, Andaluzis vocatis, & Algadue, & Africæ, & regionibus Arabum. Ex latere autem Indici maris & ex Hhauila Hhabaſſinorum regionibus & Lubiæ, & Ierman, & Senaar, & Seam. prætcrea Iauan Græcis vocatis, & Turcis, Deferuntur verò in hanc vrbem ex India omnia aromatum genera, quæ à mercatoribus Edom emuntur. Eſt autem magna mercaturæ & negotiationis frequentia in vrbe ipſa, quæ ſingularum gentium negotiationis domos atq. apothecas & ſora diſtincta habet. apud Alexandriam ſecundum maris littus antiquiſſimum ſepulcrum viſitur inciſis omnium ani-

*aliàs Algarue.

malium

malium & auium figuris ornatum, litteriſq. antiquis exaratum, quas nemo homo aut legere nunc aut cognoſcere poteſt. Sunt verò qui opinantes dicant regem quempiam antiquiſſimum ante diluuij tempora illic fuiſſe ſepultum. Eſt autem ſepulcri longitudo Hiſpanorum, videlicet extenſæ manus à pollice ad minimum digitum, quindecim: latitudo verò ſex huiuſmodi palmorum eſt. Ex Iſraëlitis circiter tria millia Alexandriæ agunt.
Ab Alexandria duo integra itinera Damiatam vſque conficiuntur, quæ eadem Caphtor dicta fuit, in qua ducenti Iſraëlitæ ſunt. Inde ad Sonbat dimidium iter, cuius incolæ linũ ſerunt optimum, & retia ſiue conopæa texunt: atque hæc merx per totum orbem diſtrahitur. Illinc itineribus quatuor in Ailam, quæ aliâs Elim dicitur, ab Arabibus in deſerto habitantibus nunc poſſeſſam & cultam. Vnde in Raphidim duorum dierum iter eſt, vbi Arabes habitant; nulluſque ex Iſraëlitis eſt. Hinc verò ad Sinai montem vna die itur, in cuius cacumine fanum eſt monachorum qui Suriani appellantur. In montis autem radicibus caſtrum magnum eſt, quem Tor Sinai appellant; huius incolæ Chaldaicè loquuntur, hoc eſt lingua Thargum. Mons ipſe paruus eſt quinque itineribus à Sinai remotus. Suntque huius loci incolæ Ægyptio-

Damiata. Caphtor. Sonbat. Linum. Ailam. Elim. Raphidim. Sinai. Suriani monachi.

rum iugo ſubiecti. Erythræum verò ſiue rubrum mare, olim Suph vocatum, vnius diei itinere à Sina monte diſtat, eſtque Indici oceani ſinus ad Damiatam vergens; in quo ſinu vnius diei itinere per mare peracto Inſula petitur Tunis dicta, eademq. aliàs Hhanas appellata, in qua Iſraëlitæ quadraginta ferè ſunt. Atque hactenus Ægypti regnũ eſt. Inde profectus viginti dierum marino itinere in Meſſanam deuectus fui, quæ Siciliæ inſulæ initium facit. aſſidet autẽ Meſſana, ſiue, vt nunc dicitur, Meſſina freto maris, cui nomen Lunid eſt inter Calabriam & ipſam Siciliam inſulam interiecto. ſunt autem illic Iudæi ferè ducenti. Inſulæ ſolum fertiliſſimũ eſt, omnibuſque bonis refertum, hortis & pomœriis excultum. hoc loco congregantur peregrini qui Ieroſolymam iter inſtituerunt: quippe hinc optimus in Syriam & commodiſſimus tranſitus eſt. Hinc duorum dierum iter Panormũ feci, vrbem magnam duo miliaria latitudine, totidem etiam longitudine complexam. In hac vrbe regia domus egregiè conſtructa eſt à Guilielmo rege. Iudæi circiter mille & quingenti in illo commorantur loco: ex Idumæis præterea & Iſmaëlitis permulti. Terra fontibus & riuis abũdat, tritici & hordei feraciſſima, hortis & pomœriis inſtructa; cui nulla in tota inſula æquè culta

Mare rubrũ

Inſula Tunis al. Hhanas

Meſſana.

Lunid. Calabria.

Panormus.

inuenitur vrbs; quippe quã rex ſibi regiã cõ- אלחיציינה
ſtitutã perpetuò colit, cui nomen Alhiciana Alhiciana.
eſt: coluntur etiam ibidem fructiferarum
arborum genera omnia. intra vrbem porrò
ipſam maximus fons ſcaturit, qui muro val-
latus in viuarij vſum ceſſit, quam Arabes Al- אלבחירה
behira vocant, variis piſcium eò delatis & in-
cluſis generibus. Ornatur autem lacus regiis
nauiculis argento & auro exornatis atque de-
pictis. His rex cum vxoribus ſuis animi cauſſa
non rarò vehitur: in regiis etiam hortis
magnum palatium eſt, cuius parietes auro
atque argento obducti nitent; pauimentum
verò variis marmorum generibus vermicu-
lato opere depictum omnium orbis rerum
imagines refert. Nullum ædificiorum exem-
plum huius vrbis ædificiis par ſpectatur. In-
ſulæ initium Meſſana vrbs, vti iam diximus,
eſt, in qua totius terræ hominum trãſitus eſt,
illo videlicet freto. inde autem itur ad Syra-
cuſas, Cataniam, Mazaran, Petalerian, Dre- Drepanum.
panum, cui Trapana nunc nomen eſt. Tota
inſula ſex dierum iter continet. Iuxta Dre-
panum in mari coralinus lapis effertur, qui Coraliũm.
Arabicè Almorgan vocatur. Traiecto portu
ad Romanum vſque agrum trium dierũ iter
fit. Roma Lucam terreſtri itinere quinque Roma. Luca.
diebus itur: inde conſcendendo & tranſmit-
tendo mõte, & Moraina prætereundo, Alpi- Moraina.

busque Italiæ superandis duodecim dierum
Bardin. iter traducitur ad Bardin vrbem, quæ Germaniæ initium est. Hæc regio montosa est. Omnia autẽ Germaniæ collegia Iudæorum secundum Rhenum flumen magnum sita sunt à Colonia vrbe, quę regni initium est, ad
Kesamburis vrbem Kesamburk dictam in Germaniæ finibus: quod spatium quindecim dierum iti-
Aschenaz. nere longum est. Hæc regio Aschenaz dicta quondam fuit. Hæ sunt apud Germaniam regiones, in quibus Israëlitarũ collegia sunt, qui omnes magnifici habẽtur iuxta fluuium
Mosella. Mosellam & Konphilinas, & Odrancah, &
Konphilinas Kuna, & Kotania, & Binga, & Garmezza, & Mastheran. Itaque Israëlitæ omnes per cunctas regiones dispersi commorantur. Quicũque verò impedierit quo minus Israël congregetur, non videbit signum bonum, neque cum Israële viuet. Quo tempore autẽ Deus visitabit captiuitatem nostram, & exaltabit cornu Christi sui; tunc dicet vnusquisque: Ego deducam Iudæos, eosdemque ipse congregabo. In his autem ciuitatibus sapientum discipuli sunt, & collegia; amantque fratres suos, loquunturque pacem proximis atque remotis omnibus, hospitesque ad se venientes læti & gratulabundi excipiunt, conuiuioque hospitali celebrato dicunt: Gaudete fratres nostri, quippe diuina salus tamquã in ictu

oculi celerrima erit. Quod nisi nos metuentes dubitaremus finem nondum adesse, iam profectò congregati fuissemus: Sed tamen nondum possumus, quoad veniat tempus cantici & vox turturis, & veniant legati & dicant: Semper magnificetur Deus. Scribere autem inuicem solent epistolas, quibus sese mutuo in Mosis doctrina confirmant. Lugẽtes verò Sion, & lugentes Ierusalem misericordias à Deo postulant, & deprecationi dant operam pullatis vestibus induti, atque abstinentiæ intenti. Hæ igitur metropoles quas commemorauimus, in Germania sunt, collegiis Israëlitarum instructæ. Sunt prætereà Astranburk, & Dauirasburk, & Mandatrach, & Pessinghes, & Bamburk, & Sar, & Rasenburk, quæ regni etiam finis est; in quibus etiam metropolibus multi ex Israëlitis sunt, sapientum discipuli ac diuites. Inde autem & vlterius regio Bohem est, quæ nunc Praga dicitur, estq. Sclaboniæ terræ initium; cuius incolæ à Iudæis ibidem agentibus Cananæi vocantur. hi filios suos & filias cunctis aliis nationibus vendunt: idemque Russi faciunt. Latè autem extenditur regnum illud à porta Pragæ ad portam vsque Pin vrbis magnæ, quæ in extremo regni fine sita est. Regio omnis montosa est, siluisque frequentissima, in quibus animalia illa inueniuntur,

Vix possumus diuinare harum vrbium recentiora nomina.

Bohem.

Pin.

Veergares animalia. quæ Veergares vocantur, eademque Zebellinæ dictæ. Cælum hieme adeò frigidum est, vt nulli per id tempus homini domo prodire tutũ sit. Atque hactenus Prussię regnum est.

Prusia. Hinc reuersus in Franciæ regnum me contuli, quæ regio Sarphat ab antiquis dicebatur. ex vrbe al-Sanad, sex dierum itinere peracto Parisios vsque maximam regni totius metropolin Lodouici regis regiam iuxta Siban fluuium sitam: in qua sapientum discipuli sunt omnium qui hodie in omni regione sunt doctissimi, qui noctu ac diu legis studio incumbunt, hospitales viri & benigni erga omnes transeuntes fratres, atque socij omnium fratrum suorum Iudæorum. Deus misericors misereatur nostri atque illorum, & confirmet super nos & super illos id quod scriptum est: Et reducet & congregabit te ex omnibus populis in quos dispersit te Dominus Deus tuus. Amen Amen.

Sarphat. Sanad siue Zzanad siue Zzod.

INDEX RERVM, ET POTISSIMVM LOCORVM, QVÆ HOC libello describuntur.

A.

Ramata

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

183

Hoc vetustissimæ totius ferè orbis peregrinationis historiæ compendium, propter variam antiquitatis, & in sacris Bibliis locorum multorum explicationem, omnibus studiosis vtilissimum est; & quod sanctæ Catholicæ Romanæ ecclesiæ religionem, vel pios offendat mores, continet nihil.

D. Henricus Zebertus. Dunghæus S. T. D. Canonicus Antuerpiensis.

ANTVERPIÆ EXCVDEBAT CHRISTOPHORVS PLANTINVS, ARCHITYPOGRAPHVS REGIVS, ANNO M. D. LXXV.

FINE